

Szerkesztőség: Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin.
mand (József tőrcsög-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyelm:
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
Kiadása és reklámsz. nyomása:
Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej fel-
több. :: Egyes szám = Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucu-
restiben 50 bani fel-
Hirdetések tarifa szerint

XLV. évfolyam, 288. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930. december 18

Magyar zsidók

A közelgő népszámlálás egyre aktuálisabbá teszi azt, az Aradi Közlöny által már többször tárgyalt tényt, hogy az Erdélyben és a Bánátban élő zsidó vallású magyarok, minden akadály és hivatali kelemetlenkedés nélkül, őszintén magyarnak vallhatják magukat a hivatalos népszámlálási kérdőíveken.

Az új impérium kezdetén egyes politikai fórumok arra a helytelen álláspontra helyezkedtek, hogy a romániai zsidók hitvallásukat mint nemzetiséget vallják be. Ez a politikai felfogás elvesztette a talajt a lába alól és a komoly román fórumok maguk is tisztán kívánják látni ma már, hogyan néz ki hát tulajdonképpen Románia valóságos etnikai képe? Beigazolódtak, hogy az eddigi népszámlálási visszaélések és erőszakoskodások, a házasságok egész áradatát termelték ki és ezek a házasságok nemcsak a külföld megkevesztésére alkalmasak, de egyben olyan helyzetet is teremtetek, hogy az állam vezetői maguk sem tudnak tiszta képet nyerni arról, hogy valójában milyen arányban oszlik meg Románia hatalmas népkisebbségi tömbje nemzetiség szerint az ország lakosságában.

Nem áll rendelkezésünkre — többek között — arról sem megbízható statisztika, hogy Erdélynek és a Bánátjának hány izraelita vallású lakosa van. Elvitathatatlan tény azonban az, hogy ezeknek az óriási százaléka becsülettel tudja, érzi és vallja magyar nemzetiségűnek magát és csupán maroknyi kis csoport az, amelyet a külföldi pénzben táplált propaganda a cionizmus mindjobban fakuló zászlaja alá sodort. Az erdélyi és bánáti zsidóság tömege, minden erőszakoskodás, fenyegetés és hivatali presszió ellenére is nyelvben, kulturában és lélekben megmaradt magyarnak. Ez a zsidóság évszázadokon át egybeolvadt a magyarsággal, melytől kultúráját, nyelvét és szabadságát kapta. Ha időnként politikai események folyamán, fel is ütötte fejét, mint egy muló epidémia, a zsidóság ellen irányuló felekezeti ügrelmetlenség; az együttélés történelmi fejlődése során mégis a zsidóság teljes egyenjogúságának kontúrjai bontakoztak ki. Teljesen asszimilálódott az erdélyi zsidó. A jogok teljes birtoka és gyakorlása asszimilálta és tette magyarrá az erdélyi zsidót, aki az anyatejével szivta be magyarságát: magyarnak született, magyarként élt és magyarként halt meg. Am a történelmi tények tanúbizonyságaitul is vannak még lényeges lelki okok, amelyek arra készítik Erdély és a Bánát zsidó hitvallású tömegeit, hogy a legbensőségesebb meggyőződésével vallja magyarnak magát. A zsidó családok élete ezer szállal kapcsolódott és kapcsolódik ma is a magyarság gazdasági, kulturális és művészi közéletébe. Ez a zsidóság a családi élet bizalmas magányában magyarul beszél, gyermekeinek magyar nevelést ad és magas kulturigényeit a magyar könyvvel, a magyar újsággal és magyar színházzal elégíti ki.

A sors kéze mindenkif ahhoz a röglöz köt, amelyen dolgozik, családot alapít, magának jogokat szerez és ezeket a jogokat érvényesíteni is kívánja. Minden népkisebbség hű és lojális polgára kíván maradni továbbra is Romániának, mindnyájunknak erősségeket jelentenek azok a törvények, amelyeket valláskülönbség nélkül, szigorúan és hiven betartunk. Amde éppen ezek a törvények biztosítják elhatárolásunk szabadságát is és ezek azok, amelyek a zsidó vallású, magyar nemzetiségű állampolgárok számára is lehetővé teszik, hogy állampolgárságuk mellett, hűvek maradjanak a multhoz, amely szívvvel, lélekkel a magyarsághoz köti és amely pártkülönbség nélkül, erkölcsileg arra kötelezi őket, hogy a népszámlálási hivatalos listán őszintén, szívére hallgatva tegye meg bensőséges vallomását magyarsága mellett.

Madgearu ma válaszolt a felirati vita során elhangzott kérdésekre

„A kisebbségeknek nincs okuk a panaszra.” mondotta — „Illoyálisok a liberálisok, akiknek Bratianu György leckét adott” — Emelkedtek az adóbevételek —

„Az antiszemitizmus — izgatás”

A kamara mai ülésén Pompiliu Ioanilescu parlamenti iniciatívából törvényjavaslatot nyújtott be a képviselők napidíjának leszállítására vonatkozólag. Ugyanakkor bejelentette, hogy a közigazgatási törvény szerint január elsején kellene érvénybelépniük az új fényképes személyazonossági igazolványoknak, ezt a határidőt azonban március elsejéig halasztották el.

Ezután Madgearu válaszol a felirati vita során elhangzott beszédekre. Legelőször is Hans Ottó Roth felszólalásával foglalkozik és kiemeli azt a lojalitást, melyet a német kisebbség a román állammal szemben mutat. Dicsérendő Roth beszédének az a része, melyben a német képviselő a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel az ország összes erőinek összefogására intéz felhívást.

„Tuloz” a Magyar Párt

Ami a Magyar Pártot illeti, annak álláspontja kissé tulozott. A Magyar Párt vezetőinek tárgyilagosan kell gondolkozniuk és el kell ismerniük, hogy nagyon sok változott azóta, amióta a nemzeti-parasztpárt kormányra jutott. Ha a kisebbségi állampolgárok sokat szenvednek, ebből nemcsak nekik van osztályrésztük, hanem a többségieknek is, mivel a mai krízis súlyosan sújt többségit és kisebbségit egyaránt.

— A kisebbségi statutumot nem alkottuk még meg — mondotta Madgearu — de megalkottuk az egész ország lakosságának statutumát. Ha tárgyilagosan vizsgáljuk a dolgokat, el kell ismernünk, hogy nincs még egy olyan ország Európában, ahol a kisebbségeknek olyan életük legyen, mint itten, ahol olyan türelmes bánásmódot lenne részük, mint nálunk.

Fischer Tivadar beszédével foglalkozva, dicséri annak magas nivóju parlamenti formáját.

Cuza itten közbeszól és kijelenti, hogy kétfeltekedik ebben.

Álom a nyugateurópai Romániáról

Bratianu György leckét adott a régi liberális-pártnak. Az ő programja különben is nagyon közel áll a nemzeti-parasztpártéhoz és reméli, hogy a közeljövőben az még közelebb kerül. Madgearu a politikai helyzettel kapcsolatban megállapítja, hogy a korona megszüadült a liberális gyámöködástól és ezáltal Románia ereje teljesen más mederbe terelődött és megnyitott az ut a nyugodt politikai fejlődéshez. Bár Fischer Tivadar álmát a modern nyugateurópai Romániáról még nem sikerült megvalósítani, nem szabad sötét képet festeni a helyzetről és el kell ismerni azt, hogy a kormány mindent megtett az ország helyzetének szanálására vonatkozólag. Ismerteti a kormány takarékosági programját, melyet azzal kezdett meg, hogy a 13 miniszter számát tízre redukálta.

Foglalkozik külpolitikánkkal és kijelenti, hogy a nemzeti-parasztpárti kormányzás óta az ország belekapcsolódott a Népszövetség békepolitikájába. Hivatkozik azokra a külpolitikai sikerekre, melyeket Mironescu és Titulescu elért. Hangsúlyozza, hogy bizonyos külpolitikai szempontokat figyelmen kívül hagyni nem lehet, a mint azt Galencu legutóbbi beszédében nagyon helyesen megállapította. Ismerteti a költsége-

Madgearu: Nagyobb talentummal beszélt, mint On.

Ezután folytatja beszédét és arra világít rá, hogy igen sötét képet fest magának Fischer és illuziókban ringatja magát akkor, amikor azt hiszi, hogy rövid két év alatt nyugati államot lehetett alakítani Romániából. Nem igaz, hogy a kormány bizonyos gyengeséget mutatott az antiszemitizmussal szemben.

„Az uszítást elfojtjuk”

— Mi a politikai szabadság jelszavával jöttünk — mondotta Madgearu — a politikai aktivitást engedélyeznünk kell, de a direkt uszítást és az anarchisztikus agitációt elfojtjuk.

— Ami a szociáldemokratákat illeti, — folytatta a miniszter beszédét — őt megismélték szokott vádjaikat, hogy a kormány nem tartotta be ígéreteit és hogy kormányzása csöddő mondott. Ok is tudják, hogy milyen súlyos helyzetben került a kormány hatalomra, azonban mindig igyekezett odahatni, hogy a szociális bajok enyhüljenek.

— Lupa a szokásos erőszakos modorával vádakat emelt ellenünk. Mi már sok mindent végeztünk és még fogunk is a segítségvel, melyet sohasem tagadtunk meg tőlünk. (Általános derűtlenség.)

A liberális-párt deklarációt olvasott fel, aheiyelt, hogy a parlamentbe jött volna és kifejtette volna részletesen a véleményét. Ez a párt nem lojális harci eszközeiben és az a mód, ahogy befekettette a külföld előtt a kormányt, bizonyítja ezt. Jöjjenek ide argumentumokkal és azokkal harcoljanak.

A felirati vitának Hans Ottó Rothon kívül, Iorga volt a legemelkedettebb szónoka és a defetisták ellen egy formális vádbeszédet mondott el.

— Cuzával pedig — mondotta Madgearu — engedjék meg, hogy ne foglalkozzam. Ő teljesen izolálta magát a nemzetől.

tést. A szesz és vámbevételek csökkentek, míg az egyenes adók és a forgalmi adók emelkedést mutatnak. Ebben az évben ötvenezzerrel több adófizető volt, mint tavaly. Az adóbevételek Bucurestiben 12, a regátban 72. Erdélyben és Bánátban 217, Besszarabiában 93 és Bucovinában 52 millióval emelkedtek. A CFR. takarékosági politikája következtében 800 milliót takarítottak meg a számmal, 300 milliót a reparációknál és 600 milliót a személyi kiadásoknál. Vidrighint támadják magas fizetéséért azok a liberálisok, akik ipari hitelintézetnél, mely pedig tisztán csak pártszempontokat szolgált, sokkal nagyobb fizetéseket adtak.

Madgearu beszédét a kamara hatalmas tapsal fogadta, majd általánosságban megszavazták a felirati javaslatot. Az első szakaszhoz ezután elsőnek Landau szólt hozzá. Csodálkozását fejezi ki afölött, hogy akkor, amikor Cuza hét óras beszédben a zsidó nemzet vallását és istenét káromolta, az elnök még csak szükségesnek sem tartotta megróni. Fischer helyesen állapítja meg, amikor azt mondja, hogy a kormány nem teljesíti kötelességét a zsidósággal szemben. Az antiszemitizmus nem politikai irányzat, hanem vallás és vagyon elleni izgatás. A kamara ülése ezzel véget ért.

Az aradi textilgyárban pénteken reggel meg-

indul a munka
 Hivatalosan megállapítják, hogy felbujtók izgatják a sztrájkoló munkásságot — A hatóságok nem engedélyeznek semmiféle gyűlést — A felbujtókat a rendőrség megakadályozza, hogy a gyárnál munkára jelentkezzenek — A munkaiügyi felügyelőség felhívása a sztrájkolókhöz —

A textilgyári munkásság tegnap délelőtt rendezett tüntetéséről mai lapszámában részletesen foglalkozott az Aradi Közlöny. A munkásság ugyanis a még pénteken megtartott gyűlésén elhatározta, hogy kedden, azaz tegnap újabb gyűlést tart. Kraemer Miklóst a rendőrség tegnap őrizetbevette és a munkásság ebből kifolyólag rendezte a tüntetést.

Ma délelőtt a munkásság képviselői megjelentek a munkai felügyelőségen és arra kérték Buzca dr. munkaiügyi felügyelőt, hogy interviniáljon a gyűlés megtartása érdekében. Buzca Virgil dr. a munkások képviselőivel együtt a megyei prefektúrára ment, ahol Marsien Iustin dr. prefektussal és dr. Moga Romulus rendőr-kvésztörrel tanácskozásokat folytattak. A megbeszélések után a munkai felügyelő és a rendőr-kvésztör a textilgyárba hajtott és tárgyalásokat folytattak. A megbeszélések után a munkai felügyelő és a rendőr-kvésztör a textilgyárba hajtott és tárgyalásokat kezdett a gyár vezetőségével. A megbeszélések eredménye az a felhívás, melyet a munkaiügyi felügyelőség ma a munkásság mindkét csoportjához eljuttatott, a melyet alább adunk:

„A tegnap, december 16-án történt események után, amikor is az aradi Textil-gyár sztrájkoló munkásainak egy része gyűlést próbált tartani, melyet még folyó hó 11-én jelentett be, akkor, amikor még nem ismerte a december 13-iki tárgyalások után beállott helyzetet. Azok után, hogy a munkások a munkaiügyi inceptorátus előtt tüntetve, azt követelték, hogy egy Kraemer nevű ifjú munkást helyezzenek szabadlábra, mivel ők addig az inceptorátus épületét el nem hagyják, — az illetékes hatóságok alulirottal együtt a következőket határozták és rendelték el:

Közbenjártunk az aradi Textil-gyár igazgatóságánál, hogy a vállalat indítsa meg újból a

munkát. A gyár vezetősége kijelentette, hogy pénteken, december 19-én reggel a szokott időben a jelenleg sztrájkban levő munkásokkal megkezdik a munkát.

ha azok péntek reggel a szokott időben munkára jelentkeznek. A munkát az új, azaz a leszállított munkabérekkel indítják meg. A tárgyalásokat csak a munka felvétele után lehet megkezdni és csak ugyanekkor kaphat a munkásság engedélyt a tárgyalások érdekében való gyűlések megtartására. Abban az esetben, ha pénteken reggel a munkásság nem jelentkezik a munka megkezdéséhez szükséges létszámban, akkor a munkát csak akkor fogják megkezdni, amikor az lehetséges, vagyis akkor, amikor a megfelelő létszámú munkás jelentkezik.

Tehát kérjük Önöket, hogy szíveskedjenek közölni azokkal a munkásokkal, akiket Önök képviselnek, hogy addig, amíg az illetékes hatóságoknak nem lesz abszolút garanciájuk arra nézve, hogy az aradi Textilgyárban levő jelenlegi konfliktus nem a demonstrációkra és rendtelenségre szolgáló alkalom,

addig nem engedélyezhetjük a sztrájkoló munkásságnak bármilyen gyűlés megtartását.

Kérjük tehát Önöket, hogy tudassák a munkássággal, hogy a munka megkezdése után a törvényes keretek között megkezdődik a követeléseiknek tárgyalása is.

A hatóságok kénytelenek voltak megtenni a fenti intézkedéseket, mivel a textilgyárban levő konfliktust egyes elemek uccal zavargásokra változtatták át és olyan incidenseket provokáltak, melyek nem szolgálják a munkásság érdekeit.

Ugyanakkor közöljük Önökkel, hogy azok a munkások, akiket a rendőrség már régebben mint provokáló elemeket ismer és akik ezzel az alkalommal is bebizonyították, hogy más érde-

Kiütések

Meglepo meggyezni azt a gyorsaságot, amellyel a Cadum kenőcs megszünteti és begyógyítja a bőr ingerlékenységét. Nem kell törődni a már sikertelenül használt szerekkel és nincs helye a kétségbeesésnek, mert a Cadum kenőcs teljesen különbözik az összes többi gyógyszerétől. Tünetmentesen megszünteti a viszketettségét és mindjárt első használatától kezd gyógyítani. A bőr legmunkacsabb betegségeit, a pattanásokat, kelevényeket, kiütéseket, ekcémát, csalánkiütéseket, pörsekeneket, csipésnyomokat, aranyereket, agyszintén a vágásokat, stb. rögtön gyógyítja a Cadum kenőcs. Egy tévely ára...

keket szolgálnak és más célokat üznek, mint a konfliktus békés elintézése,

akiket ezért a rendőrség meg fog gátolni abban, hogy a többi munkásokkal együtt a gyárnál jelentkezzenek.

személyesen fognak felelni a bíróság előtt teükért. Egyben kérjük Önöket, hogy tudassák a munkássággal, hogy saját érdekükben ne hagyják magukat félrevezetni hasonló elemek által.

A fentieket az illetékes hatóságok velünk egyetértve hozott határozata alapján tudatjuk Önökkel.

Munkaiügyi felügyelő.

Itt írjuk meg, hogy az aradi törvényszék vádpanácsa ma foglalkozott Kraemer Miklós ifjú munkás letartóztatási ügyével és helyben hagyta annak vizsgálati fogságát.

Nem volt könnyű dolog, Viktória királynő udvarhölgyének lenni

Hiába, Anglia a tradíciók igazi hazája. Régi idők divatjai elmúlhattak, de az angolok nem engedik emléküket teljesen elsülvedni és föl-levenitene minden évben egy és más nemzeti, társadalmi, vagy udvari ceremóniát, amelyről ma már csak a művészet-történet, vagy a kulturhistória lapjain olvashatunk. Ilyen szigorúan tradicionális események az udvari ünnepek, melyek során ősrégi ceremóniák és a legszigorubb etikett clevenednek meg és uralkodnak, uralkodótól lefelé, az utolsó vendégig és udvari lakájig. Akik Angliában udvari bála, vagy udvari fogadásra hívatások, mondhatni előzően heteken át „treniroznak” erre az alkalomra. Ugy, hogy maga az előkészület meglehetősen fárasztó, de annál inkább emlékezetessé és nevezetessé teszi a meghívottira a nagy eseményt. A legsúlyosabb feladatot kétségkívül azokra a fiatal hölgyekre rója, akik első ízben vehetnek részt valamely udvari fogadáson és heteken át gyakorolják a pukkedliket, melyekkel a királyi párhoz közelíteniük kell. Ezenkívül a hölgyek esti ruháját is pontosan előírják a szabályok: milyen legyen a dekoltázs és milyen legyen a „slepp”. Angliában az udvari ünnepek évről-évre ismétlődnek, de azért még ma is annyira nagy eseményszámba mennek, hogy az újságok egész kolumnákat szentelnek egy ilyen udvari est leírásának, amely közönséges halandó számára végeredményben mégis csak áthághatatlan falakon belül játszódik le. Hiába népszerű a királyi család, hiába oszlatta szét a minden uralkodóházat körülölelő titokzatoságot az alattvalókkal való érintkezés közvetlensége, az angol nép mégis csak gyönyörködik a királyi udvar fényében és ragyogásában és a lapok olvasói és különösen olvasónői, még mindig majd elvelik szemükkel

a hasábos recenziókat.

Az udvar titokzatosága voltaképp Viktória királynő halálával szállt sirba. Telán nem volt királyi palota a világon, amelyben nagyobb gonddal ügyeltek volna a tradíciókra, mint Viktória udvarában. Nyilván ezere volt az amerikai milliomosok leghűbb vágya, hogy legalább egyszer Viktória elébe kerüljenek. Ennek az volt a magyarázata, hogy a királynő személyesen válogatta ki azokat, akiket fogadni óhajtott és így, ha valaki be tudott jutni Viktória királynőhöz, akkor ezzel mintegy megváltotta a belépőjegyét Európa összes uralkodóhoz. Még nagyobb, szinte kínos gonddal válogatta össze a királynő udvarhölgyeit. Leggyakrabban azt tette, hogy kiválasztotta valami angol peernek a leányát, akit személyesen ismert. Erre azután a leány szüleit írásban értesítették a kitüntető választásról, amelyre természetesen csak azt a legalázatosabb választ lehetett adni, hogy a családot mondhatatlanul boldoggá teszi a kitüntetés.

Az udvarhölgyek a királyi palotában laktak és mindegyiknek megvolt a maga hálószobája. Ezzel szemben a lakószobákat kettesével osztották meg. Mondhatni, tulságosan szerény havi fizetésen kívül, az udvarhölgyek egy gyémántokkal kirakott apró órát kaptak, amelyet mellesatt formájában állandóan viselni kellett. A szolgálattétő udvarhölgynek egyebek között az volt a feladata, hogy a királynő magánlakása előtt örökdjék, mialatt a királynő valamely napi étkezésre készülődött. Abban a pillanatban, amikor a királynő belépett az ebédlőbe, az udvarhölgynek virágcsokrot kellett a királynő tányérjának jobb oldalára tenni. Ha nem volt vendég, akkor az udvarhölgy a királynő jobbán ült, a szolgálattétő kamarás mellett.

Ebéd után az udvarhölgy visszavonulhatott kivéve, ha a királynő azt kívánta, hogy zenéljen, avagy énekeljen. Hébe-hóba páziánsszal szórakoztak és mert a királynő so-

ha nem vett olyan pénzt a kezébe, amely már forgalomban volt, ilyenkor az udvarhölgyek mindig vadonatúj pénzdarabokat kaptak. Annyira bizonyos, hogy Viktória királynő egyáltalán nem volt kellemes urnő. Általános műveltség és lélekjelenlét dolgában környezetétől mondhatni lehetetlen dolgokat követelt. Minden udvarhölgy kvalifikációjának a tengelye az volt, hogy a jelölt folyékonyan beszéljen németül és franciául, hogy kottából énekeljen és zongorázzon és hogy világosan és jó hangszallyal tudjon olvasni. Öltözködés dolgában nagyon kurta volt az utasítás, mert mindössze azt követelte tőlük, hogy egyszerűen, de disztíngváltan öltözzenek. Komplikált hajviseletről hallani sem akart a királynő, aki udvarhölgyeit vezetéknevükön szólította, míg a hölgyek őt Madamenak. A legnehezebb feladat azonban a királynő ama követelésének a teljesítése volt, hogy a hölgyek magánügyekről ne beszéljenek.

Jaj volt annak, aki ezt a parancsot megszegte! Azt rögtön elbocsátották. Jellemző az angol hölgyek önfegyelmére, hogy a királynő hosszú uralkodása alatt egyetlen-egyszer vétek csak ez ellen a parancs ellen. Am e ferhes kötelességeken felül, az udvarhölgyek szolgálata egyébként nem volt különösen megterhelő. Nagyon sok szabadidejük volt: háromszor egy évben voltak kötelesek egy-egy hónapig szolgálatot teljesíteni. Erre való tekintettel, meglehetősen nagyszámu udvarhölgyre volt a királynőnek szüksége. A szolgálatteljesítés ideje alatt, két egymást követő napon sohasem kellett szolgálatban lenni, úgy, hogy az udvarhölgy egy hónapban belül legfeljebb tízenöt napon át teljesített szolgálatot. Ez egy évben körülbelül negyvenhat napot tett ki és az év többi napján az udvarhölgyek szabadok voltak. Bátran elmondhatni tehát, hogy azért, ha hébe-hóba kellett is énekelni, mégsem volt olyan elviselhetetlen dolog udvarhölgynek lenni Viktória királynő udvarában.

POPOVICI pénzügyminiszter megeleégszik a kétezer lejes utlevéllel, de Prahova-megyében már 2660 lejt szednek — Liberális lap feltűnő teleplezése

Bucurestiből jelentik: A Lupta szerint egyre valószínűbbnek látszik, hogy Popovici pénzügyminiszter letárgyalatja a kamarával az utlevélilletékek felemeléséről szóló javaslatát. A lapok tudni vélik, hogy a pénzügyminiszter már nem ragaszkodik eddigi álláspontjához és hajlandó belemenni abba, hogy a 600 lejes utlevélilletéket 2000 leire emeljék föl.

Az utlevélilletékekkel kapcsolatosan egyébként a Viitorul mai száma szenzációs teleplezést közöl. Eszerint Prahova megyében már felemelték az utlevélilletéket, mielőtt bármilyen törvényes rendelkezés ezt megengedte volna. A lap szerint Bellu György prahovame-

gyei lakos kérvényt nyújtott be az ottani prefekturára, kérve, hogy számára, valamint fivére Bellu Constantin számára adjanak ki utlevelet. A december 15-ikén beadott

kérvényre megadták az utlevelet azzal a feltétellel, hogy a két utlevélért a törvényes 1320 lejes illeték helyett egyenként 3000—3000 lej újabb illetéket fizessenek.

A kérvényezőik erőlesen tiltakoztak a prefektusnál, mire engedték ezt az összeget 2000—2000 leire. A törvényben megengedett 1320 lej helyett így két utlevélért 5320 lejt kellett kifizetni. A lap felvilágosítást kér az ügyre vonatkozólag a belügyminisztériumtól.

Nyilvánosságra került az álláshalmozásról szóló törvény

Szigoru rendszabályok az álláshalmozás ellen — A fizetési maximum, havi 44.000 lej — Kik képeznek kivételt?

Bucurestiből jelentik: Ma nyilvánosságra került az álláshalmozásokról szóló törvény pontos szövege. A 19 szakaszból álló törvény a következő érdekes rendelkezéseket tartalmazza:

Senkisé nem foglalhat el két állami, megyei, vagy községi állást. A miniszterek, tartományi kormányzók, államtitkárok, miniszteriumi vagy kormányzósági vezértitkárok, bírák és aktív katonatisztek nem foglalhatnak helyet semmiféle kereskedelmi vállalat igazgatóságában. Állami, megyei vagy városi nyugdíjasok nem foglalhatnak el fizetett közhivatali állást. A képviselők és szenátorok csak egy kereskedelmi vállalat igazgatóságába választhatók be és ott is csupán az üléseken való részvétel arányában jelenléti díjat kaphatnak. Az elemi és középiskolai oktatás tanárai nem foglalhatnak el két katedrát. Ezzel szemben az egyetemi tanároknak megengedik egy második katedra elfoglalását, de a második katedra után járó fizetés az elsőnek legfeljebb egyötöd-részt teheti ki. A klérus tagjai a közép- vagy felsőiskolai oktatásban katedrát foglalhatnak el. Köztisztviselők nem követelhetnek különleges pótlékot, csak abban az esetben ha külön megbízás alapján a hivatalos órán túl dolgoznak. A parlament tagjai akik különböző bizottságokban foglalnak helyet, csak havi honoráriumok összegének egyötöd-részt kaphatják ezen a címen. Senkisé nem kaphat egy hivatal el látásáért két fizetést. Itt kivételt képeznek a miniszterek, a hadsereg és az egyház vezetőinek reprezentációs költségei, amelyeket azonban külön törvény szabályoz. Azok a köztisztviselők, akiknek jelen törvény megengedi, hogy több állást foglaljanak el, maximum negyvennégyezer lej havi fizetésük lehet összesen, ami egy miniszteri fizetésnek felel meg.

Jelen törvény életbeléptetésétől számított egy hónapon belül a több hivatalt elfoglaló köztisztviselőknek nyilatkozniuk kell, melyik

Egy millió lej kártérítés a leamputált ballábért

Bucuresti-i állami főtisztviselő pere a fővárosi villamosüzem ellen. — Egy elgázolás bírósági ítéleménye.

Bucurestiből jelentik: Érdekes kártérítési perben hozott ma ítéletet a bucaresti-i törvényszék. Még 1926. szeptemberében a villamos elgázolta Thomescu Baciu hivataliönököt, aki a miniszterelnökségen teljesít szolgálatot. A főtisztviselő mindkét lábán megsérült, pár hét múlva pedig a ballábát amputálni kellett. Kártérítési pert indított a városi villamos üzem ellen, amelyet a járásbíróság kétmillió lej megfizetésére ítelt. Az üzem felelősségére az egy ma a törvényszék elé került, amely a kártérítés összegét egy millió leire szánotta le.

hivatalukat tartják meg. Ugyanígy nyilatkozniok kell a képviselőknek és szenátoroknak, melyik vállalat igazgatósági tagságára reflektálnak. Azokat a köztisztviselőket, akik megszegik a törvényt, megfosztják hivataluktól és a törvényellenesen felvett összeg háromszorosára büntetik meg. Mindazok, akik a jelen törvény ellenére is jogot kaptak más hivatalok elfoglalására, kötelesek panással élni az illetékes tábához. Személyesen felelősek azok a könyvelők és pénztárnokok, akik a törvény rendelkezései ellenére honoráriumot utalnak ki. Kivételt képeznek azok, akik egyes speciális törvények nyomán átmeneti megbízást kaptak, valamint az időleges kurzusok esetei, melyeket egyes professzorok tartanak. A kivételek közé egyes speciálisták, a kulturális és jótékony egyesületek vezetői, miniszterek, kormányzók, államtitkárok, miniszteri és kormányzói vezértitkárok tartoznak, akik amellet lehetnek a tanári kar, a klérus, vagy a hadsereg tagjai. Természetesen ezek csak azon állás után kapják a fizetésüket, amelyet ténylegesen betöltenek. Ugyancsak kivételek a hadüzegek és árva.

Spanyolországban a kormány ismét ura a helyzetnek

A spanyolok francia lapokból értesülnek országuk helyzetéről — ENA királyné telefonbeszélgetése a Times szerkesztőségével — Spanyolország FRANCO őrnagy kiadatását követeli —

Párisból jelentik: Spanyolországból érkező jelentések szerint, a kormány ura a helyzetnek. A Franciaországba jövő utasok azt mondják, miszerint Madrid uccáin megerősített rendőrorjáratok cirkálnak, a helyzet azonban nyugodt. Spanyolország nagyobb városaiban a sztrájk tovább tart.

Párisból jelentik: Madridi jelentések szerint, Spanyolországban 302 ezer embert fegyverbe szölitettek. A spanyol kormány jegyzéket intézett Portugáliához és kérte a portugál területre repült forradalmi vezér.

Városi Színház
Ma, december 18-án, csütörtökön 6 órakor rendes helyárrakkal, este 9 órakor premier helyárrakkal:

BODÁN MARGIT

a rádió nótáprimadonnája,

CSELÉNYI JÓZSEF

a Nemzeti Színház tagja, a nőverseny győztese

NÓTAESTJE,

MAGYARI IMRE

a legnagyobb cigányprimás és zenekarának kíséretével.

Finom télikabátok

nem gyári munka, saját készítmény, kék és fekete színben

96.—

pengőtől feljebb nagy választékban

Fehér M. Miksa

világvárosi áruháza
Budapest, Károly-körút 12.

Letartóztattak egy aradi betegsegélyzőpénztári tisztviselőt, akit sikkasztásban való részvétellel vádolnak

Élénk érdeklődést váltott ki egy néhány hónappal ezelőtt Abfall Ignác betegsegélyzőpénztári tisztviselő sikkasztási ügye, akit annakidején le is tartóztattak és mind a mai napig vizsgálati fogságban is van. A sikkasztási ügyből kifolyólag letartóztatták Suciu Octavian volt betegsegélyzőpénztári tisztviselőt is, aki ellen az a vád merült fel, hogy résztvett volna a bűnös manipulációban. Suciu Octavian ma délelőtt kihallgatta Ludosan vizsgálóbíró, aki előtt a tisztviselő részben beismerte tettét. Suciu kijelentette, hogy annakidején egy nyugtakönyvet adott át Abfall Ignácnak és felhatalmazta, hogy használja fel a nyugtakönyvet tízezer lej erejéig. Abfall Ignác ezzel szemben a nyugtakönyvet majd ötszázezer lej inkasszállására használta fel, tudta nélkül. A vizsgálóbíró Suciu Oktaviant egyelőre vizsgálati fogságba helyezte.

Megverték a miniszterelnököt az ausztráliai parlamentben

Botrány a birkabőrök vámja körül.

Londonból jelentik: Az ausztráliai parlamentben Fenton bejelentette, hogy kiviteli vámot vetnek ki a birkabőrre. Erre leirhatatlan botrány tört ki. Az ellenzék tagjai öklüket rázva kiáltottak a miniszter felé:

— Megvásárolták a munkás pártot! Mennyit kaptak ezért?

Teodore volt szocialista pénzügyminiszter, akinek bányavásárlási panamája miatt kellett annak idején a tárcájáról lemondani, odaugrott a miniszterelnökhöz és dulakodni kezdett veie. A nagy verekedést csak a teremszolgák tudták megakadályozni.

Francó pilóta-őrnagy kiadatását, azon a címen, hogy az őrnagy engedély nélkül repült át katonai repülőgéppel idegen országba.

Párisból jelentik: A francia lapok hirdása szerint a francia—spanyol határon a helyzet jelentékeny módon javult. Egyszerű utlevéllel bárki átlépheti a határt. A francia lapokat nem engedik be Spanyolországba. Naponta történik meg, hogy a határmenti spanyol városokból és községekből az érdeklődők francia területre mennek át, hogy az ottani újságokból szerezzenek értesüléseket a spanyolországi helyzetéről.

Londonból jelentik: Ena Victória spanyol királyné ma délben Madridból közvetlen telefonbeszélgetést folytatott a londoni Times szerkesztőségével. A királyné közölte a lappal, hogy Spanyolországban nyugalom és teljes biztonság uralkodik. Hirt adott arról, hogy Alfonz király ma délelőtt fontos közügyben elhagyta a királyi palotát, majd egy kaszányába menő annak megtekintése végett.

Madridból jelentik: A spanyolországi kereskedők tudatták a kormánnyal, hogy hazafias érzéstől vezetve újra megnyitják üzleteiket, amellyel különösen a közönséget akarják megnyugtatni.

Kicszerélik a bucaresti-i német követet

Von Mutius elfogott levele. Súlyos konfliktus a követ és Grigore Filipescu között

Bucurestiből jelentik: Grigore Filipescu a Vlad Tepes liga elnöke, aki az Epoca című lap szerkesztője és von Mutius német követ között feltűnő konfliktus támadt. A német követ levelet küldött egyik Németországban élő barátjának és a levél ismeretlen módon Filipescu birtokába jutott, aki azt lefényképezte és másnap leköszölte az Epocában.

A levél nem a leghízelgőbb Filipescura, akit mint a telefonszolgálat igazgatóját kritizál meg. A levélnek nem is ez a legfontosabb része, hanem az, hogy Barbu Stîrbeyről dicsőnuszokat zeng. A történetek után valószínűnek látszik, hogy a kormány megteszi a szükséges lépéseket von Mutius német követ leváltására.

Színház — Irodalom — Művészet

Az elveszett és megkerült rádió-művészek

Curticion várták Bodán Margitot, Cselényi Józsefet és Magyar Imrét, akik — kerülővel — Zombolyánál érkeztek az országba

A közönség, ha alkalma nyílik rá, előszeretettel igyekszik személyes ismeretséget kötni rádió-kedvenceivel. Scherz bácsi például aradi látogatása alkalmával olyan érdeklődést és sikert aratott le, amellyel kevés pesti művész dicsekedhetne. Hiába, ez a közönség kiszámíthatatlan szokása, izlése, hangulata. Arad most például határozottan Bodán Margit, Cselényi József és Magyar Imre hatása alatt áll. Nagy szó az, amikor a jegyek már elővételben feltűnő szaporán fogynak, s autogrammszerzés szempontjából sűrűn kérdezősködnek a színház pénztáránál érkezésük felől. A vendégeknek ma kellett, hogy megérkezzenek, mert az aradi vendéglátéuk előtt, temesvári fellépésre volt szerződésük. Jelezték is jöttüket:

„Utlevél rendben van, szerda reggel indulunk”.

A művészek impresszáriója: Tamasiu Aurél, ezek után nyugodtan kiment a délutáni pesti gyorshoz és várta Cselényiékét. A gyors rendben bejutott és Tamasiu felszállt a vonat végén lévő közvetlen temesvári kocsiba, hogy üdvözölje a vendégeket. Minden fülkébe bekukkantott, de Cselényiéknek nem volt nyoma sehol. Elképzelhető volt ezek után Tamasiu lelkiállapota. Az este a művészeknek Temesvárot kell felépniük, addig vonat nem érkezik.

— Botrány lesz itt, botrány — mondotta — és izgatottan telefonált Curticira, hátha valami baj történt velük a határnál.

Curticion azonban nem tudtak jöttükről, ilyen névre kiállított utleveleket nem kezeltek. Tamasiu újra elővette a táviratot, amely világosan jelezte, hogy a vendégek szerda reggel indulnak. Am arról nem szót a sürgöny, hogy melyik vonalon.

— Hogy erre nem gondoltam, — kiállított fel örömmel Tamasiu — hiszen jöhettek kerülővel Temesvár felé, Zombolya felől. És máris telefonált Zombolyára, ahonnan nyomban megadták a boldogító választ:

— Igen, a kérdezettek a délután folyamán rendben megérkeztek, sőt már be is robogtak Temesvárra.

Tamasiu külön-autón rohant át Temesvárra, ahová a pestiek valóban megérkeztek és ők ugyancsak a legnagyobb csodálkozással vették tudomásul, hogy az állomáson nem jelentkezett fogadásukra senki. A kimagyarázó-kodás csakhamar megtörtént és Tamasiu örömmel telefonált át Aradra, hogy a zombolyai beszélgetés igaz volt:

— Megjötték!

Ilyen izgalom előzték meg Bodán Margit, Cselényi József és Magyar Imre romániai turnéját.

Balog Böske keszkenőjét Sűrű könnyel telesírta...

mert nem lehetett BODÁN—
CSELENYI MAGYARI nótá-
estién, december 18., színház.

A Városi Színház műsora, Csütörtök: Bodán Margitnak, a rádió nótáprimadonnájának és Cselényi Józsefnek, a magyar dalverseny budapesti győztesének hangversenye Magyar Imre budapesti cigánykirály és zenekara kísérete mellett. Bérletszünet. Első előadás délután fél 6 órakor, rendes helyárok mellett. Második előadás este 9 órakor, premierhelyárokkal. — Péntek: Szünet. Szombat: Csodabár. A színházi év vezető attrakciójának bemutatás előadása, A) bérlet.

Fésűk, manikűrkészletek, illatszerek

legelőször be-
szerzési forrása: **MÜLLER**, a színház hátsó be-
járásával szemben.

A közönség is látszik a Csodabárban. Mi ennek a darabnak a különlegessége, amely mindenütt hat Berlinton Londonig és New-Yorkig? Röviden úgy lehetne felelni: mert nem operett, hanem maga a dramatizált élet. Az a fődekkessége, hogy maga a közönség is játszik benne. Egy bárban játszódik le, amelynek közönsége a színházi közönség. A színpad eltűnik, hogy teljesen bárrá átalakított helyiségnek adjon helyet, ahol előadás közben és előadás után is tüneményes folyik. Korhely Mária, Vincze Ernő, Agoston Baba, Dancs Ica, Csengery Ica a darab női főszereplői. Az elegáns Fratta egy hivatalos parkettáncos karakter figuráját alakítja. A cselekményeknek Felhő Ervin, a pompás darab rendezője az irányítója. Ő alakítja Wundernek, a Csodabár tulajdonosának alakját. Keleti Árpád, Szandrey Misi, Székely Balint, Jávor Aliról, Csóka József Halmagyi Harv a darab többi vezető férfi szereplői.

Festmények leg- először Kerpelről, ré- szleteire.

Kinos botrány egy lipótvárosi estélyen

Eltűnt briliáns-platinagyűrű. Egy előkelő vendég zsebében megtalálták a gyűrűt, amelynek tulajdonosa, Schiff Emil egyetemi magántanár nem tereli bünvádi utra az ügyet — A kompromittált arisztokrata külföldre utazott

Budapestről jelentik: Előkelő lipótvárosi körökben egy idő óta egyébről sem suttognak, mint arról a kinos botrányról, amely legutóbb egy estélyen játszódott le. Nemrégiben érkezett haza hosszas külföldi távollét után dr. Schiff Emil egyetemi magántanár, a kiváló gyermekgyógyász, a Tisza-család egykori háziorsosa. Schiff professzor már hosszabb ideje Berlinben tartózkodott, ahol az egyik leghíresebb német gyermekgyógyászzal együtt fejtett ki tudományos és orvosi tevékenységet. Különösen a gyermekparalízis gyógyítása terén ért el nagy eredményeket és szerzett dicsőséget külföldön a magyar orvosi karnak. Természetesen anyagi téren is hasonló sikerekkel dicsekedhetik el, hisz egyike Berlin legkeresettebb gyermekorvosainak.

Schiff professzor az elmúlt héten látogatónak érkezett haza Budapestre. Barátai és tisztelői elhatározták, hogy a viszontlátás öröme nagy estélyt rendeznek Schiff professzor egyik közeli rokonának Lipót-köruti lakásán. Széjjel is mentek a meghívók és az estélyen a legelőkelőbb és legválogatottabb társaság jelent meg, köztük több arisztokrata és a pénzügy világ számos ismert egyénisége.

Javában folyt az estély, a vendégek már tul voltak a vacsorán és az ezzel kapcsolatos felkösztöntökön, amikor Schiff professzor kiment a fürdőszobába, hogy a kezét megmossa. Előbb azonban briliánsokkal kirakott platinagyűrűjét letette a mosdó szélére. Kézmosás után megfledkezett a gyűrűről és visszatért a társasághoz. Körülbelül negyedóra telt el, amikor észrevette, hogy a gyűrű nincs a kezén és eszébe jutott, hogy azt a mosdón hagyta.

Nyomban visszatért, de a nagyértékű gyű-
rűnek már hiált helyét találta.

Felkutatatta a mosdó örnékét, de a gyűrű már nem volt sehol. Szólt a házigazdának, aki meg-

Akar
Szép
Értékes
Tökéletes
Karácsonyi
Ajándékot,
keresse fel
Kun József és Fia
ékszerműveseket,
ahol leszállított áron vásárolhat.

Csak az aradi színházban tartanak hangversenyt a rádió budapesti kedvencei. Minden más híresztelésnek elejét véve közöljük, hogy Bodán Margit, Cselényi József és Magyar Imre ma esti hangversenye az aradi színházban lesz, a hírneves művészek más hol hangversenyt nem tartanak és egyetlen kávéházban sem lépnek fel.

A pesti Rádió hallgatói tömegének mindannyiszor nagy élvezetet szerez, amikor magyar dalokat közvölt Bodán Margit és Cselényi József előadásában, Magyar Imre és cigányzenekarának kísérete mellett. Bodán Margit már közel kétezerszer énekelt a Studióban, 6 jelenleg a magyar népdal csalogánya, Cselényi József pedig a legkiválóbb dalénekes, aki a tavaszi nótaversenyen óriási fölénnyel győzött. A két énekes pompás nótáit Magyar Imre és teljes zenekara kíséri, aki művelt, uti muzsikus, zeneakadémiát végzett primás, a háboruban tüzérfőhadnagy volt. Szerle a világon királyi udvarok zenésze volt, de a szíve szavította a Duna mellé, Bandkúrában Oláh Ernő, a neves cimbalmos foglal helyet. Csodálatosan szépek, élményszerűnek ígérkeznek a Rádió művészeinek aradi felléptel, amelyek ma, csütörtökön délután 6 órakor rendes és este 9 órakor premierhelyárok mellett lesznek. Már csak kevés számú jegy kapható a színház pénztárában.

döbbenve vette tudomásul a gyűrű eltűnését. Még egyszer végigkutatatták az egész lakást, de eredménytelenül. A gyűrű eltűnésének híre szét szivárgott a vendégek körében is, akik sajátmaguktól proponálták, hogy senki se hagyja el a lakást és mindenki vesse alá magát személyi motozásnak.

Igy is történt. A vendégsereg felkérésére maga Schiff professzor kutatta és tapogatta végig a vendégek ruházatát. Eredménytelenül. Ekkor a rögtönzött ruhatárban levő kabátokat is átmotozták. És a legnagyobb megdöbbenésre

egy ifju, történelmi nevet viselő arisztokrata kabátzsebében rá is akadt a vagyonté-
rő briliánsgyűrűre.

A kinos felfedezést nem közölték a vendégekkel, hanem félrehívták az ifju arisztokratát, a ki sápadtan, magából kikelve tiltakozott a gyanu ellen. Azt állította, hogy tájékan sem volt a fürdőszobának és fogalma sincs róla, hogyan kerülhetett a briliánsgyűrű felöltője zsebébe. Viszont a ruhatárban foglalatostkodó szobaleány úgy emlékezett, hogy az ifju arisztokrata negyedórával előbb kint járt a ruhatárban.

A szituáció kényes volt, de sem Schiff professzor, sem a házigazda nem akarták nyilvánosságra hozni az ügyet s azért csak arra kérétek fel tapintatosan az ifju arisztokratát, hogy feltűnés nélkül távozzék az estélyről. Mivel a nagyértékű gyűrű megkerült, bünvádi utra sem terelték az ügyet, de a kincs esetnek mégis híro terjedt s az arisztokrata, kinek egyébként is igen sok rendezetlen adóssága van Pesten, hosszabb tartózkodásra külföldre utazott...

AZ UJSÁGIRÁS ESEMÉNYE LESZ az
ARADI KÖZLÖNY nívós karácsonyi száma
amelyben komoly és humoros írások ké-
pekkel és rajzokkal tarkítva jelennek meg.

Titokzatos öngyilkosság Aradon

Nyomora miatt borotvával elvágta a nyakát

Ma délután értesítették az aradi mentőket, hogy Domokos István Kasza-uca 71. szám alatti lakos öngyilkossági szándékból borotvával elvágta a nyakát. A mentők kivonultak és az öngyilkos embert beszállították a kórházba, ahol az inspekción orvos részletesen első segélyben. Az öngyilkosság még a délelőtti folyamán történt, a mentőket azonban csak délután négy óra tájban értesítették. A rendőrség kiszállt a kórházba, hogy kihallgassa az életunt embert, ez azonban nem sikerült, mert Domokos csak nagyon nehezen tud beszélni és öngyilkosságának közvetlen okát még nem lehetett megállapítani. Valószínű azonban, hogy tettét nyomora miatt követte el.

Felmentettek egy sikkasztással és hamisítással vádolt aradmegyei iskolaigazgatót

A vádlott a javulás útján van — Annesztia alá esett a felsősimándi igazgatótanító ügye

Okirathamisítás és sikkasztás vádjával állította ma az aradi törvényszék előtt Grozescu Miklós a felsősimándi igazgató-tanító. Grozescu Miklós a vádirat szerint jegyzőkönyveket hamisított, a községházától több ízben nagyobb összeget vett fel a szegény tanulók segélyezésére címén, anélkül azonban nem számolt el, egy ízben pedig Hotoran György ottani lakosnak hamis iskolai bizonyítványt állított ki.

A feljelentést Grozescu ellen egy Costa nevű gazda tette, akivel együtt a törvényszék több tanút hallgatott ki. A tanúk és főleg Leucuta István, a felsősimándi görög keleti lelkész azt hangoztatták, hogy a vádlott a javulás útján van és hogy az iskolaszéknek üzemeléséből kára nem volt.

Popovici ügyész Grozescu Miklós elítélését, míg a védő felmentést kért arra való hivatkozással, hogy a felsorolt vétségek amnesztia alá esnek. A törvényszék rövid tanácskozás után felmentette Grozescu Györgyöt,

Jöhetnek mindég örömmel

látott ajándékot képeznek

A szezon négy legnagyobb slágere

Marlene Dietrich:

Ich bin von Kopf-bis Fuß auf Liebe eingestellt . . . . . AM 2685
(A „Der blaue Engel“-ból)

Jeanette MacDonald:

Grenadier-Marsch . . . . . AM 2841
(A „Liebesparade“-ból)

Marek Weber és zenekara:

Du bist mein Mascottchen gewesen AM 2932
(Az „Ein Tango für Dich“-ból)

Oskar Karlweis:

Du bist meine Greta Garbo . . . AM 2933
(Az „Ein Tango für Dich“-ból)

Marlene Dietrich

A szezon többi sikerei

Dol Däuber és zenekara:

Wenn die Elisabeth . . . . . AM 2677
So wunderbar wie in der
Wunder-Bar . . . . .

Marlene Dietrich:

Ich bin die fescche Lola . . . . . AM 2688
Kinder, heut' abend such ich
mir was aus . . . . .
(A „Der blaue Engel“-ból)

Marek Weber és zenekara:

Blutrote Rosen . . . . . AM 2428
Keiner hat dich so heiß wie
ich geliebt . . . . .
Mein Schatz ist ein Matrose . . . . . AM 2946
Am schönsten sind die Mäd-
chen wenn sie baden gehn

Eine kleine Freundin-so göldig
wie Du . . . . . AM 3025
Erika . . . . . AM 3027
Tango auf Tango (Potpourri)
Ein Freund, ein guter Freund } AM 3028
Liebling, mein Herz laßt Dich
grüßen . . . . .
(A „Die drei von der Tankstelle“-ból)

M. Galiardin:

Sous les toits de Paris . . . . . AM 3026
C'est pas comme ça . . . . .

Jack Hylton és zenekara:

It happened in Monterey . . . . . AM 2953
Song of the Dawn . . . . . AM 2951
Ragamuffin Romeo . . . . . AM 2951
Happy feet . . . . .
(A „Jazzkönig“-ból)

A legújabb művészek

Legtökéletesebb felvételek

Mindenne festebb felsorolt lemezek minden jó szaküzletben kaphatók.

„HIS MASTER'S VOICE“

A folyton ajándékozó ajándék

Holland bankárok kétszázmillió lejt bocsátanak a Bánáti Bankegyesület rendelkezésére

Az aradi pénzpiac eseménye — Weissenburger Ferdinánd vezérigazgató eredményes kölcsöntárgyalásai — Német-holland pénzcsoport megbízottai Aradra érkeztek — A kölcsön összegét az aradi és bánátsági gazdaközönség körében helyezik ki

Az aradi pénzpiacnak érdekes eseménye van. A Bánáti Bankegyesületnek sikerült egy nagyjelentőségű tranzakciót kezdeményezni, amelynek kihatásai felbecsülhetetlenek mindaddig, míg a terv konkrét formában nem kerül nyilvánosságra. A pénzintézet, amelynek háta mögött egy német-svájci tőkecsoport áll, már hónapok óta folytat tárgyalásokat német-holland trösztökkel, egy agrárkölcsön ügyében. A tapogatózás helyes irányu volt, mert egy holland csoport érdeklődést mutatott a romániai piac iránt. Hollandiában ugyanis a közgazdasági élet ugyanugy szenved az általános nyomás hatása alatt, mint a mi közgazdasági életünk, azzal a különbséggel, hogy Hollandiában nincs pénzkrisis, mert gazdag állam, amelynek lakosai a rendelkezésükre álló pénzt bankokba helyezik el. A holland tröszt ezért

régebb idő óta komoly érdeklődést tanusított a romániai piac iránt.

Weissenburger Ferdinánd, a Bánáti Bankegyesület vezérigazgatója többször járt a kölcsön ügyében a német fővárosban és a tárgyalások olyan stádiumba kerültek, hogy három nappal ezelőtt a német-holland csoportnak

kilenc megbízottja érkezett Aradra és beható tárgyalásokat folytatnak a Bánáti Bankegyesület itteni vezetőségével.

A holland bankárok kétszáz millió lejt bocsátanak a Bánáti Bankegyesület rendelkezésére, azzal a kifejezett céllal, hogy azt kizárólag az arad-bánátsági gazdaközönség körében helyezték ki. A kamatlábra vonatkozólag még nem történt megállapodás, annyi azonban bizonyos, hogy a kölcsönt jóval a belföldi kamatláb alatt fogják folyósítani.

A szöveglévő tőkecsoport Aradon időző reprezentánsai előreláthatólag a holnapi nap folyamán írják alá az ideiglenes szerződést,

amelyet aztán a csoport amszterdami központja fog jóváhagyni. Az eddigi tervek szerint január közepén már meg is kezdik a kölcsön folyósítását. A német-holland csoport megbízottai Amszterdamból, Hágából és Berlinből érkeztek Aradra, a tőkecsoportnak különben Németországban, Olaszországban, Ausz-

triában és Magyarországon érdekeltségei vannak és Romániában ez az első kísérletük a tüke kihelyezésére. Az agrárkölcsönt első helyre betáblázható ingatlan biztosítékokra fogják folyósítani, ezért a tröszt megbízottai a holnapi nap folyamán a Bánátba utaznak, hogy áttanulmányozzák a bánáti mezőgazdák helyzetét, hogy a kölcsön végleges megkötése előtt megállapíthassák, hogy a tröszt milyen garanciát kaphat fedezetül.

SZENTGYÖRGYI

98 Lejes

selyembarchendje

a legpraktikusabb

karácsonyi ajándék

Pyjamára, ruhára, pongyolára elsőrendű!

Az aradi mozik mai műsora

B. 7 és 9 órakor.

CNETRAL: Még csak két napig. ZWEI HERZEN IM % TAKT. (Két szív egy keringőben.) Világszláger. Rendezte: Bolváry Géza. Főszereplők: Walter Janssen Gredl Tholmer, Willy Forst, Irene Eislager, Szüke Szakáll. — Rendes helyárak. Az előadások megkezdésénél az áttök bezáratnak. — Jegyek elővételben kaphatók.

SELECT: Premier. A HÖHER. Nagyszerű dráma Bernhard Goetzke-vel a főszerepben.

ELITE: Ma utóhára. BEN ALI. Keleti dráma. Főszerepekben: Betty Compton és Allan Forest.

GRADISTE: Utóhára. 7 és 9 órakor. PÁNCÉL-AUTÓ. Szenzációs dráma Carlo Aldini-vel.

KARÁCSONYI HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Felkérjük igen tisztelt hirdetőinket, hogy karácsonyiünnepi nagy lapszámunkba feladni szándékolt hirdetéseiket juttassák el legkésőbb f. hó 22-ig az ARADI KÖZLÖNY kiadóhivatalához, hogy azoknak lapunkban való előnyös elhelyezéséről ideje korán gondoskodhassunk.

H I R E K

Egy kistű keres egy apát

Kis csődület az uccasarkon. Feltűnő már csak azért is, mert ilyen jeges, téli időben a közönség nem szokott csödülni, kivéve, ha valami igazán vérfagyasztó esemény történik. Gyorsan átverekedtem hát magamat az esernyők és emberek sorfalán és a gyűrű közepén megpillantottam ennek a „főcímes hírnök” az anyagát: egy síró kis fiút.

Hetven centiméter magas lehetett, vékonyka, mint a lámpa, amelyet átölelt és könnyei veresnyit potyogtak az esőcsöppekkel. A kicsi gyerek szívletpőcsön sirt, maiszolta piros öklével piros orrocskáját.

— Miért sírsz kisfiám? — kérdezte egy finom hölgy és merő feltűnőhajásából hársönypula keztyűjével megsimogatta a gyerek sípkáját.

A kis emberke nem felelt.

— Talán elvesztetted a pénzedet?

Ő csak tovább sirt. Szegényke már egész átázott az esőben és igazán hasonlított a kövert ebhez. Kabátjáról csurgott a víz, szeméből folydogált a könny. Igazán megható volt.

A közönség pedig vallotta. Keresztkérdéseket adtak fel neki. Simogatták, szelídítették. Egy pár asszony átmelegedett szívvel kisfiának és anygalkámnak szólította, mások azt ajánlották, hogy melegre kell vinni, mert meg van fagyva. De hát mért sírsz?

— Itt hagyott édesapám... brühühü...

Na végre. „Kített gyerek” sikoltotta egy asszony. „Szegény árva” — mondta egy másik. Egykettőre megjelent a rendőr is, aki azután felvette a tényállást, mely szerint a gyermeket elvesztette az apja, avagy a gyerek vesztette el az apját a nagy forgalomban. Hát itt van a bukkenő a „nagy forgalom”-ban. Mert a forgalom ellen a kereskedők tiltakoznak. Szerintük a mai üzleti forgalomban nem lehet elveszni, legfeljebb tönkre menni.

A kis gyermeköt lefoglalta a rendőr és felvitte az ügyeletes szobába, ahol a kályha mellett helyezték el. A kis Pista ezuton közli papájával, hogy minden meg van bocsátva, érte jöhet.

— Aradi meteorológiai jelentés. December 17-re: Hőmérséklet: — 1, + 2 C. Nedvesség: 83—84%. Prognózis: December 18-ra: A csapadék szűnésével derültebb és hidegebb idő, éjjeli fagygal.

— A választói reform és a liberális párt. Bucurestiből jelentik: A liberális párt vezetősége ma délelőtt a választói törvényjavaslatot foglalkozott. A pártintézőzatról azonban nem adtak ki hivatalos jelentést.

— Ma az aradi megyeházára érkeztek a temesvári kormányzóság mellett működő revíziós bizottság delegált tagjai. Janculescu elnök vezetésével, hogy Aradmegye 1931 évi költségvetését felülvizsgálja. A revíziós bizottsággal az egyes tételket dr. Lázár Agoston megyei választmányi elnök veszi át. A bizottság munkája előreláthatólag több napot vesz igénybe.

Fehérneműek

Mariora Fischer

Str. Bratianu 2. (Minorita-palota)

Női és férfi fehérneműek, v. m. ágyműanyagok készítését hozott anyagból is vállalom.

— Diszdoktori oklevelet kapott Magyarország Kormányzója. Budapestről jelentik: A közgazdasági egyetem tanári kara és diákküldöttsége gróf Teleky Pál rektor vezetésével ma megjelent a várpalotában és átnyújtotta Hortly Miklós kormányzóknak az egyetem diszdoktori oklevelét. A kormányzó meleg szavakkal köszönte meg a kiüntetést.

— Olasz repülőraj indult Brazília felé. Rómából jelentik: A porbeteloi légikikötőből ma indult el Balbo légügyi miniszter jelenlétében a tizenkét repülőgépből álló légi raj, amely Brazíliába tart. A repülőgépek első pihenője a spanyolországi Kartagena városban lesz.

AL CAPONE, a chicagói banditakirály

cimű szenzációs riportregény közlését kezdi meg holnap az Aradi Közlöny. A huszadik század modern banditájának csodálatos karrierje elevenedik meg a folytatásos riportregényben

Alig egy évtizeddel ezelőtt egy huszszendős, mindenre elszánt ifju szállott le a chicagói állomáson, hogy meginduljon szerencsét próbálni a zajló világáros szédítő forgatagában. Tőkéje mindössze hallatlan energiája és elszántsága, mindegy volt hogyan, milyen körülmények között, vagyont akart szerezni. S a huszszendős ifju neve mind ismertebb és mind rettegettebb lett. Al Capone karriert csinált, valódi amerikai pályafutásán és rövid pár eszendő alatt az alvilág koronázatlan fejedelme lett, akinek háta mögött modernül szervezett hadsereg és sok millió dollár áll.

Még filmszcenáriumnak is vakmerő a történet, amelyet a való élet mozaikjai alkotnak. Kaleidoszkopszerűen vonulnak el a szemek előtt egy rejtelmes, az emberek szeme elől kínai fallal elzárt, különélő világ liktető esemé-

Ajándéktárgyak vésését, fűrészelt monogramokat bortárcákra és ridkültökre művészies kivitelben jutányos áron készít

Csáky Gyula vésnök

Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 5.

— A jótékonyegyesületek hölgyei ma megkezdtek a szeretetadományok gyűjtését. A város-üggyel a belváros felé sorra járták a házakat és az üzleteket és a mai szűkös viszonyok dacára igen szép eredménnyel dolgoztak, mert mindenütt, ahol csak mód kínálkozott erre, természetbeni adományokkal és kisebb-nagyobb összegekkel támogatták a munkanélküli akciót. Ezek a szeretetadományok odakerülnék a munkanélküliek kará, csonyfájára, hogy ezekben a mostohaidőkben átérizzék, hogy Aradváros társadalma szeretetteljes megértéssel kezeli sorsukat. A város egybekben holnap reggel nyolc órakor a városháza udvarán megkezdi a népkonyha-jegyek kiosztását. A harmadik népkonyhát a Pécskai-ut és az Astragyár sarkán levő nagy pinchehelyiségben állította fel a város.

— Forradalom Guatemalában. Guatemalából jelentik: Guatemalában tegnap forradalom tört ki. A forradalmi csapatok győztek és heves harcok után leverték a kormánycsapatokat. A harcokban a hadügyminiszter is életét vesztette.

Arad új uccanévsora, 2-ik kiadása KERPEL-nél megjelent! Ára: 6 lej.

— Egy magyar tudós előre megállapítja egy bekövetkező földrengés helyét és idejét. Bécsből jelentik: Hankó Márton magyar geofizikus módszerrel talált fel, amelynek segítségével matematikai uton előre meg lehet állapítani egy bekövetkezendő földrengés helyét és idejét. Az eddigi kísérletek beváltak és Hankó eljárása a geofizika gyakorlati alkalmazásában óriási eredményt jelent, ami a tudományt új alapokra helyezi.

— Bombamerénylet egy lyoni áruház ellen. Lyonból jelentik: Ma hajnalban az egyik áruház ajtaja előtt egy bomba robbant. Emberéletben nem esett kár. A közeli ablakok megrepedtek, a falak sérülést szenvedtek. Rövid idő alatt ez a harmadik súlyosabb természetű bombamerénylet a városban. Az eddig okozott kár százezer frankot tett ki.

— Folyik a hadjárat a Prágai Magyar Hírlap ellen. Prágából jelentik: Az esti lapok jelentése szerint a rendőrség folytatja a vizsgálatot a Prágai Magyar Hírlap ellen. — A tegnapi napon az összes szerkesztőket és munkatársakat kihallgatták, a kihallgatások eredményét azonban a legnagyobb titokban tartják. Ma este a Prágai Magyar Hírlap szerkesztőségében és kiadóhivatalában talált okmányokat és iratokat átszállították az ügyészségre.

nyei. Az Aradi Közlöny hasábjain izgalmas kalandok, megdöbbentő harcok tükrözik vissza a chicagói alvilág furcsa életét.

Al Capone, a chicagói banditakirály

karrierje, amely az európai mentalitás és az európai elképzelés szemszögéből szinte hihetetlennek látszik, amely a hatalomért és vagyonért vívott tíz évi vad küzdelmet ecseteli, most megelevenedik az Aradi Közlöny hasábjain, színes riportregény köntösébe öltözve. Az Aradi Közlöny holnapi számában kezdi meg

Al Capone, a chicagói banditakirály

izgalmaiban hővelkedő történetét, attól a perctől kezdve, amikor huszéves ifjúként vette bele magát az alvilág rejtelmes életörvényébe.

Éjszakai sötétség Londonban egy tömör fekete ködfelhő következtében

Rejtélyes zugás izgatja a lakosságot.

Londonból jelentik: Londonban az elmúlt napon sajtóságas légköri tünetény volt. Az égboltozatot ugyanis mintegy 600 láb magasságban tömör fekete felhő lepte el és a nappal valóságos éjszakai sötétségben telt el, úgy, hogy a lakásokban, irodákban és üzletekben villanyt kellett használni. A fekete felhő nagy riadalmat keltett az angol fővárosban, annál is inkább, mert egész napon keresztül repülőgéphez hasonló zugás hallatszott, aminek értelmét nem tudták megmagyarázni, mivel a légügyi miniszter kijelentette, hogy semmiféle repülőgép nem szállt fel és repülőgép érkezése nincs jelezve.

— Tűz. Ma délután értesítették az aradi tűzoltóságot, hogy a városi kertészetnél tűz ütött ki. A tűzoltóság nyomban kivomult a helyszínre és a kisebb méretű tüzet pár perc alatt eloltotta. A kár jelentéktelen.

— Katonai okmányok felülvizsgálása. A hadkiegészítő parancsnokságnak a katonai okmányok felülvizsgálása céljából kiküldött bizottsága a következő helyeken tart felülvizsgálást: december 18-án a Neuman-malomban. Mindazok akik a fenti időpontban nem jelentek meg a bizottság előtt, december 17-től 1931. január 31-ig a várbán mutathatják fel utólag igazolványaikat.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegiájdásoknál, szaggatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József” keserüvíz rendkívül hasznos háziszert, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanusítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatásu, kitűnő gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserüvíz gyógyszerárakban, drogériákban és műszerüzletekben kapható.

— Rendőrségi hírek. Ma előállították a rendőrségre Vajda Andor aradi napszámost, akit teljesen illuminált állapotban talált az egyik szolgálatot teljesítő rendőr az uccán. Az illetőt át fogják adni a rendőrség kihágási osztályának. — Stein Ferenc aradi Sirada Dorobantilor 26. szám alatti kereskedő feljelentést tett Sipos József 15 éves meghádiai illetőségű tanoncá ellen, aki tőle 500 lej lopott. A fiatal-korú tolvajt kihallgatása után át fogják kísérni az ügyészségre. — Az aradi rendőrség bünyügyi osztályán ma előállították Avram Etel 23 éves beti illetőségű nőt, aki Aradon lakás nélkül tartózkodik és akit azzal gyanúsítanak, hogy Eitímie Niculescu aradi lakosnál történt betörésben bűnrészes. A gyanus nő ellen megindult az eljárás.

Országosan elismert legkitűnőbb izü

saloncukorkák

karácsonyfára a legjobb csomagolásban olcsón kaphatók:

Mihályi

cukrászdában, Str. Eminescu No 2. (Fehér Kereszt szállodával szemben.)

1931.
Január
10.
IPAROSBÁL

— Az aradi I-ső lovasdivízió lapunkat a következők közlésére kérte fel: Mivel az aradi I-ső lovasdivízió parancsnokságánál két hason-nevű kapitány teljesít szolgálatot, különböző tévedések elkerülése végett a következőket közli a divízió: Popovici T. Nicolae a lovasdivízió parancsnokságánál teljesít szolgálatot és a hegyi vadászok kötelekébe tartozik, nős, lakik Strada Sincai No. 18. (ezelőtt az aradi térparancsnokságon teljesített szolgálatot). Popovici I. Aurel szintén az aradi I-ső lovasdivízió teljesít szolgálatot, a lovassághoz van beosztva, nőtlen és lakik Str. Consistoriului No. 17. Vezérkari főnök.

— Teozófiai előadás. Tegnap este tartotta meg a Teozófiai Társaság ez évi utolsó kultur-előadását. Roth Adrika-Rózsika 6 éves kislány, Bach: Menuett-jét és más nehezebb darabokat játszott felemelő készséggel. Bakó Latica gyönyörűen szavalt. A felnőtt előadók a hit és az élet felfogásáról tartottak előadást. Végül Pithagoras életét tanításait, szervezetét ismertették. A Teozófiai Társulat — hír szerint — kulturelőadásait a növekvő érdeklődésre való tekintettel, január második felében ismét folytatni fogja.

— **IDŐK JELE.** Az üzletbe ritka vendég téved be: Vevő. Jó csomó árut vásárol össze, becsomagoltatja s ezzel távozik:

— Az árut kiüldjék a lakásomra. A számlát pedig kilencven nap múlva fizetem. Mikor aztán a kereskedő arcára néz, megkérdezi: Sok önnek a kilencven nap?

— A kilencven nap nem sok. De a kilencven álmatlan éjszaka...

— Két magyar birkózó szenzációs new-yorki szereplése. New-Yorkból jelentik: Két magyar birkózó nagy győzelmeiről érkezik hír Amerikából. Óriási közönség előtt lefolyt birkózó-mérkőzéseken Holubán Ferenc, a kiváló magyar birkózó, öt perc alatt győzte le John Wilcox amerikai birkózót, míg Szabó Sándor ugyancsak magyar birkózó, Laque Hilst fektette 12 perc alatt két-vállra.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye. Értesítjük választmányi tagjainkat, hogy a folyó hó 21-ére, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel kitűzött választmányi ülést a vármegyei székház (Bul. Reg. Maria No. 3., I. emelet) tanácstermében fogjuk megtartani. Az elnökség.

— Wizo. Vasárnap mese-délután az Iparos Otthonban, A Chilewitz Rózsi-féle Montessorio-óvoda növendékei fogják kis pajtáikat szórakoztatni. Viszontlátásra gyermekek!

— Hogyan válasszuk ki az ajándékot? A legjobb akarat mellett is nehéz a mai pénzszűkös világban olyan ajándékot vásárolni, amely hasznos és az ízlést a szerény viszonyok között is leginkább kielégíti. — Legnehezebb a hölgyek igényeit kielégíteni. Lássuk, hogy miért? A nő mindig olyan ajándékot vár, amely szép is, hasznos is és lelkületéhez is közel áll. A kölmívész egy művészi kivitelű ilakokban a legideálisabb ajándék hölgyek számára. Bizonyos, hogy ez az ajándék hasznos, tetszeni is fog és nagyon megtisztelő a megajándékozottra nézve. A Lady-gyár gyártmányai minden jobb drogériában művészi kivitelű ilakokban „Perle de Paris”, „Rouge et Noir”, „Jockey Club” és „Corso” elnevezés alatt kaphatók.

— Miért nem jelent meg II. Ottó proklamációja? Kavarodás a püspöki kinevezések miatt. Indexre került Hinderer Fels Ákos. Dr. Waltner kanonokot elítélte a bíróság egy nő megveréséért. Bankfuzió készül Váradon. A báró Kemény-ccsalád felajánlotta megvételre birtokát az államnak. László Endrét, a Transsylvania Bank igazgatóját igaztalanul vádolja a bucaresti-i sajtó. Bethlen István gróf bizalmasa Bucarestben járt és sok más kitűnő cikk teszi változatossá az „Erdélyi Futár” új számát. Szogyéni Kiss Endre nagyszerű riportlapja minden városban kapható.

A király ajándéka a kisebbségi egyházaknak

Az uralkodó sok százezer lejt adományozott a szegényeknek — Az adományokat az egyházak fogják szétosztani

Bucurestiből jelentik: A karácsonyi ünnepek alkalmával Károly király utasítást adott ki, hogy a királyi ház szokásainak megfelelően segínyt osszanak széjjel a szegények között. Az uralkodó 60.000 lejt adott a főváros szegényeinek, 20.000 lejt a iassi-i, 5000 lejt a constantai, 5000 lejt a barladi, 5000 lejt a piatraneamti, 10.000 lejt a cernauti, 20.000 lejt a besszarábiai, 50.000 lejt az erdélyi szegényeknek.

Szubvenciót kaptak ez alkalommal az egyes kisebbségi egyházak is,

hogy szegényeiket el tudják látni. Így a fővárost katolikus egyházközség 10.000 lejt, a iassi-i katolikus egyházközség 5000 lejt, a bucaresti-i evangélikus egyházközség 2000 lejt, az anglikán egyházközség 2000 lejt, a bucaresti-i izraelita egyházközség 10.000 lejt és a iassi-i izraelita egyházközség 5000 lejt szubvenciót kapott. A királyi adományról ma hivatalosan értesítették az érdekelt testületeket.

Irredenta propagandával vádol a jugoszláv belügyminiszter egy magyar futballcsapatot

Felborult a jugoszláv—magyar sportélet

Budapestről jelentik: Ma reggel az FTC csapata már künn volt a Keleti pályaudvaron, hogy Szabadkára utazzon, az ottani futball-meccsre. Ekkor távirati értesítést kapott a sportegylet, hogy a jugoszláv belügyminisztérium betiltotta a csapat beutazását, mert az FTC tagjai irredenta propagandát üznek. Ezzel felborult a magyar—jugoszláv sportbéke.

Az Országos Testnevelési Intézet mérvadó vezetői kijelentették, hogy a magyar sportélet nem vághatja szó nélkül zsebre a jugoszlávok goromba magatartását. Szabadkán ma este terjedt el annak a hire, hogy a holnapra hirdetett mérkőzés elmarad. A városban olyan izgatott hangulat keletkezett, hogy a rendőri őrszemeket meg kellett kettőzni.

A szállodás-feleség mint királyi hercegnő

Ravasz trükk egy valóper megakadályozására. Páris új társadalmi szenzációja

Párisból jelentik: Az ugynevezett „gyöngye” nem páratlan ravaszságának esett áldozatul egy dús gazdag párisi polgár, az Alma-Marceau arisztokratikus negyed egyik legelegánsabb szállójának a tulajdonosa. Ennek a szállónak az üzletvezetőjénél nemrégiben egy disztíngvált hölgy jelent meg, aki úgy mutatkozott be, mint egy külföldi királyi hercegnő udvarhölgye. Kérte, hogy fenséges ur-nője számára készítsenek elő megfelelő lakosztályt, azonban a legszigorubbán meg kell őrizni a fejedelmi asszony inkognitóját. Öfensége nevét — mondotta a hölgy — csak a francia külügyminiszter és a hazájabeli nagykövet tudja. A szálloda igazgatója, aki — mint minden igazi demokratia polgár Franciaországban — már régóta áhitott valami szép kitüntetés, kézzel-lábbal fogadkozott, hogy öfensége teljes mértékben meg lesz elégedve. A szálló legjobb, legszebb lakosztályát rezerválják részére, ő maga fog személyesen felügyelni a kiszolgálásra s természetesen senki nem fogja megtudni, hogy kicsoda az előkelő vendég.

A királyi hercegnő a következő napon meg is érkezett a párisi szállóba. Arcát sűrű fátyol fedte s merev testtartással haladt végig a hallban, a liftig. Az inkognitó dacára, az igazgató már előbb sorbaállította a szálló egész személyzetét s mondani sem kell, hogy földig hajolt, amikor a fejedelemasszony az udvarhölgy kíséretében ellejtett előtte. Két nap is elmúlt, de a hercegnő még mindig nem hagyta el lakosztályát. A szobájában fogasztotta el a francia szakácsművészet minden remekét, amelyek egyenesen az ő számára készültek s amelyeknek készítésére a konyhafőnök, Páris egyik legkitűnőbb szakácsa személyesen vigyázott.

A harmadik nap reggelén az igazgató — aki közben természetesen mindent elkövetett, hogy felfedezze az illusztris vendég kilétét — nem bírta tovább s kielégítetlen kíváncsiságában kihallgatást kért vendégétől. Nem sokáig kellett várnia, mert a hercegnő mindjárt

fogadta. Az igazgató a legnagyobb udvariassággal érdeklődött, hogy a hölgyek meg vannak-e elégedve a szállóval, a felküldött ételekkel és így tovább. Gondosan ügyelt arra, hogy közben mindössze „Madame” megszólítást használja. Végül is azonban vette a hátorságot és esküdjözve, hogy a legszigorubb diszkreciót fogja megőrizni, megkérdezte, hogy voltaképpen kihez van szerencséje.

— Tudni akarja, hogy ki vagyok? — felelte a titokzatos hölgy. — Nos, megmondom magának. Neveim ugyanaz, mint a szálló tulajdonosának. Én vagyok az ő törvényes felesége...

Az igazgató nem számított ilyen meglepetésre és csaknem kővé meredt ijedségében. Zavartan és mentegődözve vonult vissza a szobából s mindjárt a gazdjához rohant, hogy értesítse a történetkről. A szálló tulajdonosa kezdetben egy szót sem akart hinni, de azután mégis követte az igazgatót s olment megnézni a „hercegnőt”. Amikor meglátta, csaknem gutaütést kapott. Valóban a saját felesége volt, akitől már hetedik éve különváltan élt. Nehogy pedig az asszony visszatérhessen hozzá, szigorúan megtiltotta a személyzetnek, hogy beengedjék a küszöbön. Most azonban mégis itt van és miután ez az ő törvényes lakása, nem küldheti el. Különösen, mert az asszony a leg-határozottabban kijelentette, hogy élni akar a feleség jogaival s nem hajlandó elhagyni otthonát.

Ennek már egy hete s az asszony még mindig ott lakik a szállóban. A férj még nem tudta rászáni magát, hogy bíróság-hoz forduljon, mert a per — mint mondják — nagyon is kétes kimenetelű, a súlyos költségeket pedig mindenképpen a férfinak kellene viselnie. A feleség békésen élvezi a pompás lakosztályt. Egyelőre csak a szálló üzletvezető-igazgatója keserülte meg a dolgot, mert a remélt kitüntetés helyett dühtől tajtékozó gazdája abban a pillanatban kiadta utját.

— Mai lapszámunkban meglittuk, hogy a partokai zsidó hitközség által rendezett mulatságon incidens játszódott le. Itt írjuk meg, hogy az incidens okozója nem a telefonrendező, hanem egy postai munkás volt.

— Koszorúmegváltás. Balteaán Córnefnő ravatalára szánt koszoru megváltása címén B. P. 200 lejt küldött be hozzánk a munkanélküliek javára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Ruhá teszi az embert! Jól és olcsón öltöz-ködhet, ha a világhírű Fehér M. Miksa-cég férfiruha áruházában (Budapest, Károly-körut 12) szerzi be ruhaszükségletét. Olvasóink figyelmét felhívjuk Fehér M. Miksa-cég mai hirdetésére.

— Dr. Lakatos bádeni szanatóriuma Wien mellett egész télen teljes üzemben. Összes diéták, külön szvsosztály. A legnagyobb komfort, klinikai kezelés mellett a megfelelő szórakozások. Az ünnepeken lát is a már mérsékelt árak érvényesek.

Véres diákzavargások Bucurestiben

Bevették Mardarescu tábornok ablakait, mert bevonultattak egy csomó diákokat — A tüntetők lelőttek egy közrendőrt — Számos letartóztatás —

Bucurestiből jelentik: Tegnap a késő délutáni órákban mintegy 1700 diák és diákleány gyűlt össze a diákokotthonban, majd zárt menetben felfejlődve, a Bulevardul Elisabetán keresztül a Calea Victorieire akartak vonulni, de itt erős csendőrkordon utjukat állotta. Amikor látták, hogy a csendőrkordon nem tudja áttörni, a rendőrprefektúra udvarára mentek, ahol hangos demonstrációt rendeztek. Eközben kiadták a jelszót, hogy Cuzának a Hotel Union-beli lakása elé vonuljanak. A diákok szimpátia tüntetést rendeztek a professzor ablaka előtt, aki megjelent az erkélyen s békés szétoszlásra szólította fel a diákokat. Beszédének azonban ezuttal nem volt meg a hatása, mert az esti, sőt az éjszakai órákban folytatódta a zavargások.

Egy nagyobb diákcsoport megjelent Mardarescu tábornok lakása előtt és az összes ablakokat bezarta.

Nem sokkal később hasonló sors érte Marinescu bucaresti-i rendőrprefektus házában is. Itt a diákok és a rendőrosztág között összeütközésre került sor, amelynek folyamán revolverlövésesek dörrentek el. Fota Maxim rendőre egy revolvergolyótól olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. Megsebesült Boiez Alexandru diák is. A rendőrség erre erőteljes rohamot intézett a tüntetők ellen és 18 személyt letartóztatott, akik közül 15 diák, 3 pedig tisztviselő. A zavargók ellen szigorú eljárás indult.

Megállapítást nyert, hogy nagyrésztük ta-

nulmányi szabadság címen fölmentést élvez a katonai szolgálat alól, a hadügyminiszter elrendelte ezeknek a diákoknak a bevonulatását. Mardarescu tábornok, akinek ablakait a tüntetők tévedésből betörték, ma megjelent a központi rendőrprefekturán és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen.

A tüntetések során megsérült közrendőr állapota változatlanul súlyos.

A Kormány szigorú vizsgálatot indít a tüntetés ügyében és megteszi a szükséges lépéseket a további zavargások elkerülésére.

Ma délelőtt a csernovitzi diákok küldött-sége jelent meg Costachescu közoktatásiügyi miniszternél és a Centrul Studentic nevében arra kérték, hogy távolítsa el helyéről Rafilesu dékánt, aki nem jelent meg Eminescu szobrának leleplezésénél, ellenben elment Falk Dávid nevű zsidó diák ugyanakkor tartott sarkavastására. Falkot tudvalevőleg diákzavargások során lötték le Csernovitzban. A közoktatásiügyi miniszter ígéretet tett, hogy megvizsgálja ügyet és ennek értelmében fog eljárni.

Több középiskola igazgatósága jelentést tett a közoktatásiügyi miniszternek arról, hogy a tegnapi esti tüntetésekben egyetlen középiskolai tanuló sem vett részt. Ezzel a jelentéssel egybehangzó jelentést küldött a rendőrkészletre is és így megcáfolták lorgánát azt az állítást, hogy a tüntetést középiskolai diákok rendezték.

Erdélyi származású bárói család érdekes válópöre Budapesten

Budapestről jelentik: A törvényszék válópéres osztályán Malonyai bíró előtt most válópér folyik, amelynek fordulatait megirigyelhetné a legráfimáltabb párisi bohózatíró is. A válópért báró V. L. egy jelenleg közgazdasági pályán működő arisztokrata indította felesége ellen, aki egy erdélyi mágnás család gyermeke volt.

A válókereset, amelyet dr. Erdős Ferenc ügyvéd szerkesztett, már egymagában is kimeríti a francia bohózatiskola összes kritériumait. A közgazdász arisztokrata-férj elmondja benne, hogy feleségével, aki vele együtt Romániából jött Pestre, 8 éven át a legboldogabb házasságot élte. Két gyermekük is született s ezek még jobban összekapcsolták őket. Felesége azonban az utóbbi időben kezdett szemlélhetőleg elhidegülni tőle.

Enek okát nem tudta kiütközni, mert bár állandóan társaságba jártak, ha szabad ideje megengedte, mégsem tapasztalt semmi olyant, hogy a felesége valakinek a kedvéért fordult volna el tőle. Méltatlannak tartotta, hogy magányomozóhoz forduljon, inkább elhatározta, hogy saját maga igyekszik megjelenteni felesége elhidegülésének a rejtélyét.

Mivel hivatásánál fogva gyakran kellett külföldre utaznia, feltételezte, hogy távolléte alatt történnek olyan dolgok feleségével, amelyek testben-lélekben eltávolítják tőle. Ezért az év március 4-én bejelentette feleségének, hogy a délutáni gyorsal Bécsbe kell utaznia. A pályaudvarról azonban visszafordult s egy órá mulva visszatért lakásába azzal az elhatározott ürüggyel, hogy rosszul lett fogta el.

Az előszobában a fogason egy idegen felöltőt talált. Rosszul sejtve nyitott be felesége budoárjába. A bárónő negligében feküdt az ágyon s mellette egy férfi ült aki a kezét fogta.

— Mi történik itt? — kérdezte a férj hegyesen.

A bárónő halkan felsikolygott, de aztán tel-

jesen nyugodt hangon jelentette ki.

— Jaj, de megijesztettél... azt hittem valami idegen. Én ugyanis olyan heves főfájást kaptam, amikor eltávoztál, hogy orvost kellett hívnom. Kérem bemutatnom a doktor urat...

Az ismeretlen férfi is felemelkedett az ágy széléről s bemutatkozott. A nevet persze a férj nem értette meg. Bár a szituáció gyanús volt, jó képet vágott hozzá. Piáne, amikor az állítólagos orvos a szakkiifejezések egész ardatáival kezdte jellemezni felesége haját.

A férfi olyan szakszerűen beszélt, hogy a férj gyanúja kezdett oszladozni. Különösen pedig akkor, amikor a z orvos a jegyzőkönyvből kitépott lapra l tinnyelvív receptet írt, fel az azal, hogy ez a szer biztosan megszünteti a főfájást. A férj annyira hitt az orvosban, hogy gavallérosan övében pengős honoráriumot is átnyújtott neki, amelyet az zsebrevágott és hamarosan el is távozott.

A receptet azután a férj leküldte az egyik Margitkörti gyógyszerárba. Az inas nemsokára meglepő hírrel tért vissza.

— A gyógyszerész ur azt üzeni, — mondotta —, hogy ezt a receptet nem orvos írta, mert azon teljesen értelmetlen latin szavak vannak.

A báró először azt hitte, hogy a gyógyszerész téved és személyesen ment le a patikába. Ott aztán megbizonyosodott róla, hogy a recept hamis, az aláíróként szereplő orvos nem létezik, tehát itt valami tréfáról vagy súlyos turpisságról lehet szó.

A férj most már egy magányomozót bízott meg a felesége megfigyelésével. Hetekig tartó figyelés után a magányomozó jelentette, hogy a bárónő egy magas, karsú, szőke fiatalemberrel találkozott délelőtt a Halászbástyán. Megállapította azt is, hogy az illető egy konzulátus tisztviselője. A báró megindította a válópéret. Ennek lefolytatását megnehezíti az a körülmény, hogy az előkelő orvos udvarló külföldi és így meg sem idézhető a bírósághoz. Eppen ezért nem is lehet eljárni ellene a nyilvánvaló recepthamisítás miatt sem.

Amerikában gyapottal építenek országutakat

A déli államokban az összes makadám-utakat átallakítják

Newyorkból jelentik: A dolgok kissé hihetően hangzik, Pamut- vagy gyapotingró, asztalkendőről, ruháról és használati cikkekről tudunk, de gyapotországról hajosan. Pedig az Egyesült Államok déli államaiban már évek óta kísérleteznek vele és állítólag a lehető legkötönyebb eredményeket érték el. Mint ismeretes, Amerika déli államaiban rengeteg gyapot terem és ezért merült föl éppen itt a gondolat, hogy a makadámokból készült utakat gyapottal fogják megerősíteni. — Két államban, South Carolinában és Texasban kezdtek először kísérletezni és az elért eredmények azt bizonyították, hogy a pamut segítségével az eddiginél olcsóbb és tartósabb utakat lehetne építeni. Az eljárás körülbelül a következő volt: Először rendezesen megépítették az utat. Amikor az út elérte a megfelelő szilárdságot, elzárták és megkezdődött a gyapotozás. Az út felületét először is teljesen simára söpörték gépekkel; majd finom kézi seprőkkel. Ezután vékony szurokréteggel befedték az utat és huszonnégy óráig száradni hagyták. Ekkor terítették rá az utastere a gyapotszövetet. A szövetet 275 Fahrenheit-fokos aszfaltolajjal vékonyan bevonták és ezt azonnal finom kavicsos homokkal és finomra tört mészkövel hirtették be. A nagy autóforgalom ellenére a gyapotot két-három hónap után is kitűnő állapotban tartják. A rendez makadámútak ennyi idő alatt tele lesznek gödrökkel, kátyúkkal, repedésekkel. A déli államok most hozzáálltak, hogy az összes makadám-utakat átallakozzák.

Képes és meséskönyvek, játékok

az új-olcsó árakon

Sándor Ferenc könyvüzletében.

Ezennel átadjuk

Bözsike levelét a Krisztkindlinek. Ma reggel hozta a posta és mi már kézbesítettük is.

Édes Krisztkindli, én már 18 éves vagyok, de hozzád soha még levelet nem írtam. Ne vedd jelen levelem tartalmát sem szerényletségnek, sőt egy kis jóakarattal talán még szerénységet is találhatsz benne. Azt szeretném, ha minél kisebb költséggel mindannyiunknak — apukának, anyukának, Zolinak és nekem, meg aztán Mici szobaleányának és Kati néniének is. — minél nagyobb örömet szerezhetnél. Mert én tudom, hogy a rossz „gazdasági viszonyok” meg a „pénzkrízis”, amelyet apuka oly sűrűn emleget, bizony a Te jószágos kezecskéidet is megkötik.

Hát én most megsugok valamit Neked, én már régóta leszem mindenki kívánságát, amelyeket én most sorban elárulok Neked. Legyen a levelirő a sorrendben az első. Én már nagyon-nagyon régen szeretnék egy szép crepe de Chine ruhát, eddig drága volt, de most igen olcsón megkapható (1 m. 210 lej a Népáruházban). Anyuka egy sötétkék crepe Mongol ruhára vágyik (1 m. 235 lej a Népáruházban). Apuskának öltönyre van már régen szüksége (la férfiszövet 230 lejtől feljebb a Népáruházban). Zolinak egy szép félkabát kellene (1 m. valódi angol dublé-szövet 390 lej a Népáruházban). Mici nagyon elegánsan szeret járni, neki egy szép szövet modell-ruhát kellene hoznod (kész ruha 390 lej a Népáruházban). Kati néni pedig egy jó meleg sweattert óhajt (145 lej a Népáruházban).

Ezeknek a kívánságoknak a teljesítése tavaly még sok pénzbe került volna, de idén a Népáruház olcsó árai mellett (tudod, a templom mellett) már könnyen elérhető. Kívánságainkat remélem meghallgatom és mindannyiunknak szép karácsonyt készítesz elő, addig is szeretettel üdvözöllek:

Bözsike.

Az ARADI KÖZLÖNY szencziós tartalma, gazdag karácsonyi száma rendkívül érdekes cikkekkkel, képekkel és rajzokkal illusztrálva jelenik meg.

Nagyarányu selyemcsempészést leplezték le Sinaiában

A diplomáciai csomagok rejtélyes tartalma — Budapestről Curticin át nagymennyiségű selymet csempészték Romániába

Sinaiából jelentik: Nagyarányu selyemcsempészést leplezték le tegnap Sinaiában. Tegnap megjelent az állomáson egy ismeretlen egyén, aki három, diplomáciai jelzéssel ellátott csomag kiszolgáltatását kérte. *Stanescu* állomásfőnöknek gyanús volt az ügy és megtagadta a csomag kiadását, mire az ismeretlen tízezer lejtel akarta megvesztegetni, hogy a diplomáciai küldeményt mégis kiadja. Az állomásfőnök nyomban rendőrt hívott és az igazoltatásnál megállapítást nyert, hogy az illető *Goldstein* Jakob kereskedő. *Goldstein* kijelentette, hogy a csomagok átvételére egy *Gross Harry* nevű bucuresti-i kereskedő kérte fel.

A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a csomagok selymet tartalmaznak, körülbelül 650 kilogramm súlyban. A csomagokat Budapestén adták fel és Curticin át érkeztek az országba. Eredetileg Sinaiába szóltak, de az ottani állomás két alkalmazottja kicserélte a vevényeket és Bucurestibe akarta továbbítani a csomagokat, egyben pedig leszedte a budapesti jelzéseket, hogy ne vállaljon gyanúsá a küldemény. Az ügyben szigorúan folyik a vizsgálat, annál is inkább, miután az a gyanu merült fel, miszerint számos, diplomáciai jelzéssel ellátott és a vámoknál meg nem vizsgált küldeményben selymet csempésznek az országba.

Markovics Rodion Aradon

A Szibériai Garnizon világhírű szerzője elmondja, mit tart legnagyobb sikerének — Kilenc nyelvre fordították le regényét — „Két doboz Stambul maradt” — Furcsa telefonbeszélgetés a Daily Mail szerkesztőjével

A legközelebbi regény a falu és város problémáját tárgyalja

Ószhajn, kövérkésen érdekes arcú, elegáns ur til az egyik aradi kávéházban. Hideg nyugalommal kanalazza a párolgó uzsonna-kávét, időnkint egy-egy pillantást vet a mellette feltornyosodó újságtömegbe. Körülötte zajlik a rendes, délutáni kávéházi élet és csak igen kevesen tudják, hogy ez az ószhajn, kövérkés kávézó ur nem más, mint *Markovics Rodion*, a Szibériai Garnizon eme tarka hadifogoly-élményekből összeszőtt kaleidoszkop megalkotója, aki szenvedések remniszcenciáinak szárnyán szökött a Parnassus felé. *Markovics Rodion* nevét ma egész Európában ismerik, a Szibériai Garnizon és az Aranyvonat fordításokban megjelent az összes nagy európai könyvpiacokon és ez az arrivált író, aki egy csapással Erdély felé irányította az irodalmi tekintélyek figyelmét, előtt néhány napra, hogy meglátogassa aradi barátait. És egészen természetes, hogy az inkognitó felfedéséből nyomban — interju lett.

Amint helyet foglaltam *Markovics Rodion* asztalánál, hamarosan kiderült, hogy a hírneves író egyszerűen kitűnő gondolatolvasó is. Mert mielőtt szóhoz jutottam volna, rögtön ezzel fogadott:

— Csak azt ne kérdezze, kollegám, hogy miért jöttem Aradra, meddig maradok és hogy voltaképpen hány millió van?

Bár pontosan ezzel akartam kezdeni a beszélgetést, kénytelen voltam kérdezetlenül hagyni ezeket a kérdéseket. És természetesen a Szibériai Garnizon eddigi pályafutása iránt érdeklődtem.

— Magyarul 57 ezer példányban jelent meg — válaszolta *Markovics Rodion* — a többi rekordom ismeretes. *Ullstein* adta ki németül, *Payotn* a múlt héten jelent meg Párisban, holland nyelven, lengyelül még tavaly és így tovább. Kilenc nyelven eddig... De beszéljünk másról... Talán a dumpingről...

A dumpingről szóló szakértői kezeléshez magam helyett hirtelenében a *Neuman*-céget ajánlottam és továbbra is a Szibériai Garnizon hatalmas sikerének kérdését feszegettem.

— Igen... nagyon szép volt... de egy könyvnek lehetnek becső kvalitásai is, nem csak afféle efektusok, mint teszem azt a *London News*, vagy a *New-York Herald* recenzíói... és... általában beszéljünk *Remarque*-ról...

— Na és mi van az Aranyvonat-tal?

— Az Aranyvonat is megjelent már franciául és lengyelül. A *Dimineața* a múlt hetekben vette meg a közlési jogát.

— Szeretnék egy őszinte feleletet. Az elért fontszámokon kívül mit tart a legnagyobb sikerének?

— Legnagyobb sikernek azt tartom — vágta rá a kérdésre *Markovics Rodion* — hogy a *Daily Mail* közölte a Garnizont. *Rothermere* lord lapja egyáltalában nem közöl regényt, ez volt az első eset.

— És, hogy jutott hozzá?

— Csak ültem Szatmáron az újságírók klubjában, egyszerre hívnak a telefonhoz. Pestről beszélt valaki németül. Olyasmit mondott: — Itt a *Daily Mail* pesti szerkesztője. Leccaptam a kagylót, tedd bolonddá az öregapádat. Aztán megint hívtak, most már indignálódt a pesti ember; kérem, miért nem beszél velem — kérdezte ingerülten, én a *Daily Mail* pesti szerkesztője vagyok és holnap reggel Szatmáron leszek. Rendben van. Rossz vicc — gondoltam — de másnap reggel hívtak a *Dacia* kávéházba. Egy magas, szőke fiatalember hívott, a névjegyet is elküldte igazolásul. Hát a névjegyen csakugyan ez volt: *Paner Noel Douglas*, a *Daily Mail* budapesti szerkesztője. El nem képzelhettem, mit akar tőlem. Ő aztán megmondta. Telefonált a lapja Londonból, hogy keressen fel Szatmáron, csináljon velem interjút és kérjen tőlem fényképet.

— Dehát mi a csudának? — tettem fel a kérdést a szőke angol szerkesztőnek.

— Ugyan kérem — mondta az újságíró — január közepén kezdjük közölni a regényét. Londonban, a *Daily Mail* palotájában már emeletes villanyreklámok hirdetik a szenzációt... De miért tesz úgy, mintha nem tudná? Hisz a pénz talán csak megkapta? Arról sem tud?

— Fájdalom, arról sem tudtam semmit — me-

Dankovszky Béla tragikus szerencséje

Az aradi kereskedelmi alkalmazott telket nyert egy sorsjátékon, de nem vehette át a nyereményt, mert meghalt egy pesti kórházban — Bonyodalom egy árván maradt telek körül

Dankovszky Béla aradi kereskedelmi alkalmazott hónapokkal ezelőtt beiratkozott az aradi Kereskedők Takarékos és Hitelintézetébe és ötven lejes heti befizetésekkel igyekezett magának kisebb tőkét gyűjteni a jövőre. Szerény keresetű alkalmazott lévén, sokszor nehezére esett a befizetés, azonban pontosan betartotta a részleteket, mert mindig az lebegett szeme előtt, hogy pár év alatt tekintélyes összeget tud megtakarítani arra az időre, amikor már keresetképtelen lesz. A pénzintézet időnként sorshuzást rendez betétesei számára és minden ilyen sorshuzás előtt *Dankovszky Béla* reménykedő szívvel várta, hátha rámosolyog a szerencse valamilyen nyeremény formájában. De hiába várt. Közben súlyosan megbetegedett és Budapestre kellett mennie, hogy ott gyógykezeltesse magát. Elutazása előtt megbízta egyik jóismerősét, egy monopolisztviselőt, fizesse be helyette a heti 50 lejeget, majd ha hazatér, visszafizeti a kölcsönt. A tisztviselő eleget is tett *Dankovszky* kérelmének.

December 6-ikán folyt le a legutóbbi sorshuzás s ez alkalommal a szerencse tényleg rá-

mosolygott a szerény kereskedelmi alkalmazottra, aki egy telket nyert a Gutzjahr-telepen. Amikor a bank erről értesíteni akarta a nyertőt, megtudta, hogy az Budapesten fekszik súlyos betegen. Oda is utánaírt és ma megérkezett Aradra az értesítés, mely közölte, hogy a szerencsés nyerőnek már nincsen szüksége telekre... kapott már Budapesten egy kis telket — két méter mélységben. *Dankovszky Béla* meghalt: nem érthette meg szerencséjét.

És most érdekes bonyodalom keletkezett a telek körül. Jelentkezett a monopolisztviselő, aki *Dankovszky* helyett a befizetéseket eszközte és bejelentette, hogy igényt tart a telekre. Ezzel szemben az elhunyt ismerősei azt akarják, hogy a hatóságok kutassák fel a meghalt kereskedelmi alkalmazott rokonait, illetve esetleges örököszeit és juttassák azoknak a telket. Egyik fél sem akar engedni igazából és most bonyodalmas per készül a Gutzjahr-telepi telek körül, amely, ha pár hónappal ezelőtt érkezik meg, boldoggá tett volna egy reménykedőszívű, halálraült embert, akinek örömteli mosolya mögött már fenyegetően bujkált a reményeket, örömeiket és csalódásokat megsemmisítő kaszás...

Ha ma megrendeli az ARADI KÖZLÖNY-t,

akkor az a hó végéig megjelenő példányokat, valamint a gazdag tartalmu karácsonyi számot is INGYEN KAPJA!

Az előfizetést csak 1931. január 1-től számítjuk

sélte tovább *Markovics Rodion* bizonyos rezgánssal hangjában — de hamar felutaztam Pestre és ott aztán kivájtam néhány ezrest az ügynöki dzsungelből. *Lord Rothermere* lapja félmilliót fizetett a regényért, mire hozzám jutott a pénz, ötödére olvad a jó kezekben, utazási költségek, pesti tartózkodás és egy igen kellemes éjszaka után még maradt is — két skatulya Stambura való belőle... Bár volna belőle néhány...

— A fontokból?

— Dehogy. A Stamburból.

Kárpótlásul megkínáltam *Markovics Rodion* — egy Regállal. És miután a cigarettakérdésen is tuestünk, aziránt kíváncsiskodtam, mi lesz a legközelebbi regénytemája. Erre kaptam meg legnehezebben a választ. De végül győzött a kitartás és *Markovics Rodion* néhány szóval elmondotta legközelebbi témáját.

— A falu és a város viszonyának analizését és szintézisét szeretném egy új regényemben megírni. Afféle mérleget szeretnék készíteni, hogy a falu civilizálódásának nincs-e túlságosan nagy ára? Nem passzív-e végeredményben a falu mérlege... Megéri-e a nyomott karton, az ostornyél, a vackorból erjesztett ecetet felváltó gyári ecet — a civilizációnak megannyi kétségtelen vívmánya — a megterhelt ingatlanok, a gondra konyult fejek nyugtalanúságát. Így valahogy.

Markovics Rodion látogatóba készült, tehát elbucszunk. A világhírű író néhány közben megérkezett ismerősét köszöntötte, majd távozott. Szerényen tűnt el a téli korzó zajlásában, mint egy a sok közül, a szürke tömegnek valamelyik szürke porszeme, mintha szerény ismeretlen kistisztviselő lenne, nem pedig Európaszerte ismert és népszerű író, *Markovics Rodion*, akinek nevét ragyogó villanytranszparenszek szikrázzák a ködben uszó Londonon át... *Marosi Rudolf*,

Osztályvezető a munkáspénztárnál — négy elemivel

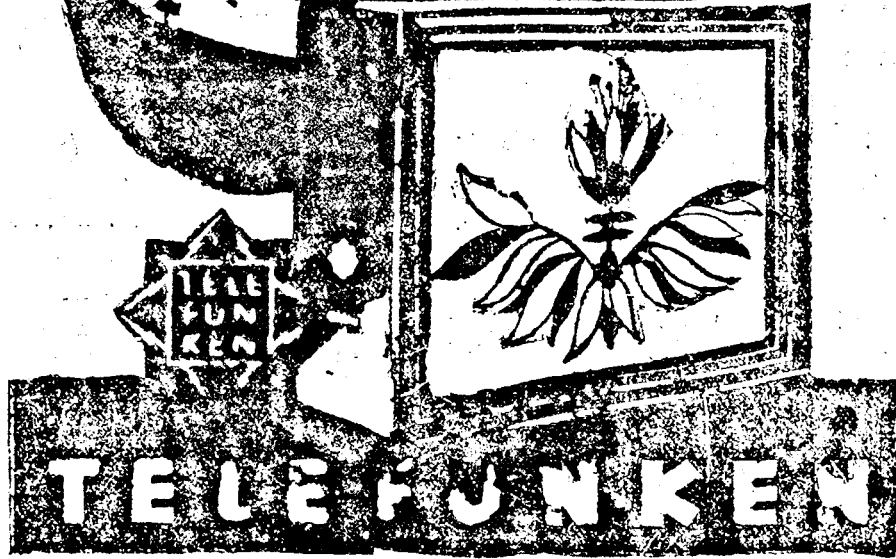
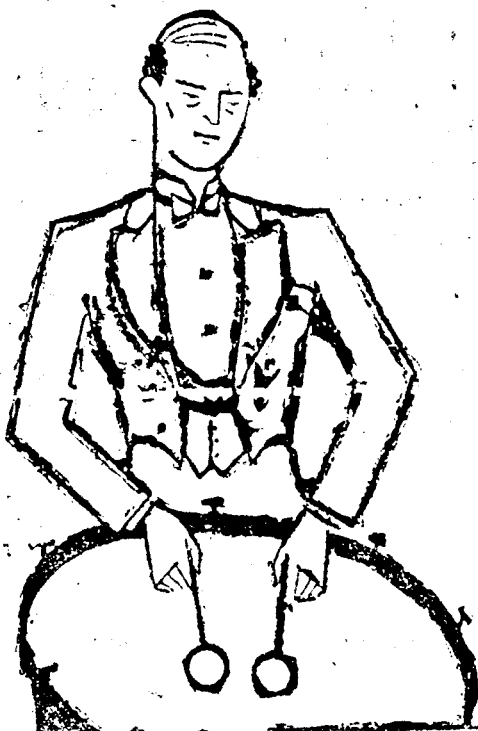
Amnesztia alá esett egy bizonyítványhamisító főtisztviselő bűnügye — Egy halottra hártotta a vádlott a felelősséget

Az aradi törvényszék második szekciója előtt ma okirathamisítással vádolva állott egy volt aradi magasrangú betegsegélyzői tisztviselő. Az ügy még arra az időre nyúlik vissza, amikor tömegesen váltották fel a magyar hivatalnokokat többségiakkal és amikor az előléptetések alkalmával sok olyan ember került fontosabb pozícióba, akinek nem volt meg ahhoz a kellő előképzettsége.

A vádlott, *Onette* Miklós első osztályú ügyosztályvezető, jelenleg fel van függesztve és Szatmáron tartózkodik. A vádirat szerint *Onette* Miklós, aki négy elemi iskolát végzett, bizonyítványát oly módon hamisította meg, hogy azt gimnáziumi bizonyítványra javította ki és ezáltal elhitette, hogy négy gimnáziumi végzettsége van. *Onette* beismerésben volt, azonban azt hozta fel mentéséül, hogy a hamisítást dr. *Marginean* orvos befolyására követte el, aki időközben meghalt.

Az ügyben a törvényszék több tanút hallgatott ki, köztük *Olaru* betegsegélyző pénztári igazgatót. A perbeszédnek során az ügyész fenntartotta az *Onette* ellen emelt vádat, míg a védő arra hivatkozott, hogy a bizonyítvány hamisítása több mint öt évvel ezelőtt történt és így a büncselekmény amnesztia alá esik. A törvényszék ezután határozathozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét. A bíróság helyt adott a védő érvelésének és tekintettel arra, hogy az ügy amnesztia alá esik, *Onette* Miklóst felmentette.

MAGYAROK! Gyermeküknek a szülők anyanyelve irandó be az összeírású ívre. Magyar szülők gyermekeiknek, magyar az anyanyelve!

A legrégebb tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

A mély hang teszi kellemessé a zenét

A világhírű

ARCOPHON-hangszórónak

hangterjedelme $7\frac{1}{2}$ oktáv, a magas hangoktól egészen a legmélyebb basszus hangokig. Azért hallja az ARCOPHON-hangszóróval az emberi hangot éppoly tisztán, mint minden egyes hangszer jellegzetes hangszínezetét.

Ékszerügynök lett Mdivani herceg, Pola Negri volt férje

A herceg rejtélyes élete — Az első válás — Békülés és végérvényes válás — Pola Negri új jelöltje — Első üzletét volt feleségével kötötte a herceg

Ismeretes az a szerelmi regény, amely *Pola Negri*, a lengyel származású amerikai filmsztár és férje, *Mdivani herceg* között játszódott le. *Pola Negri* néhány esztendővel ezelőtt férjhez ment egy rendezőhöz, majd elvált tőle és *Mdivani* herceggel lépett házasságra.

Mdivani herceg rejtélyes körülmények között élt az amerikai filmvárosban. Ő volt a stúdiók legelegánsabb lovagja. Senki sem tudta, hogy miből él. Lassacskán bejutott a legelőkelőbb hollywoodi társaságba, a sztárok közé és itt egyre-másra aratta hódításait. *Mdivani* herceg azonban nem elégedett meg azzal, hogy a szép moziszinésznők kedvence legyen. Komoly üzlet után nézett és megkérte *Pola Negri* kezét akkor, amikor a filmsztár hírnévnek és keresetének csúcspontján volt. *Pola Negri* megszerette a rendkívül megnyerő külsejű, elegáns és kedves férfit és hozzáment feleségül.

Mézesetek veszekedésekkel

Az ifjú pár házassága már az első hetekben viharosnak mutatkozott. *Pola Negri* féltékenykedni kezdett ifjú férjére, aki a házasság után sem tudott lemondani a többi nőkről. Egy ízben egy garden partyn, amelyet *Mary Pickford* adott az új pár tiszteletére, a házastársak komolyan összevesztek. *Mdivani* herceg, a néhány hetes férj ugyanis feltűnő módon kezdett udvarolni egy szép szőke filmszinésznőnek. *Pola Negri* ekkor több vendég jelenlétében kifakadt és a férje szemébe vágta:

— Mégis csak irigységség, a szemem

látára így foglalkozni egy másik hölgyvel!

Az afférnak az lett a vége, hogy a házaspár ott is hagyta a garden partyt.

Pola Negri és férje ezután átjött Európába. Az asszony Párisban és Berlinben filmezett, a férfi pedig reprezentált. Látszólag elég jól megérttek egymással, míg egy szép napon nagy botrány tört ki közöttük. Állítólag ismét a férfi szolgáltatott okot a civakodásra. Egy heves összetűzés után megállapodtak abban, hogy elválnak. Jóformán az anyagiakat is elintézték. A gazdag *Pola Negri* hajlandónak mutatkozott anyagi áldozatokra, csak hogy felbontsa a házasságot.

Hathónapi különélés után Párisban tartották meg a házaspár válópörének tárgyalását. Nagy szenzációja volt ez a nemzetközi filmvilágnak. A tárgyaláson, amikor a bíró formálisból békülésre szólította a feleket, *Pola Negri* váratlanul megszólalt:

— Hajlandó vagyok kibékülni.

Hasonló értelemben nyilatkozott a hercegi férj is. A válóperi tárgyalásnak az lett a vége, hogy a pár karonfogva távozott a bírósági épületből.

Csak néhány napig tartott a boldog élet. A házastársak visszautaztak Hollywoodba, ahol *Pola Negri* reggeltől estig dolgozott, a herceg pedig szórakozott. Most már nyíltan kezdett udvarolni egy híres filmszinésznőnek, úgy, hogy *Pola Negri* is megszokta a nevetésszerű szerepet és komoly lépéseket tett a válásra. Bizonyos feltételek mellett *Mdivani* herceg is belement a házasság felbontásába és a bíróság ki is mondta a válást. A hollywoodi pletykálapok tudni vélték, hogy *Pola Negri* férjhez megy egy filmszinészhöz, *Mdivani* herceg pedig ismét megnősül.

Dolgozik az elvált férj

A tervbevevett két házasságból nem lett semmi. *Pola Negri* tovább dolgozott. *Mdivani* herceg az előkelő fürdőhelyeken szórakozott. Ugyilátszik azonban, hogy megunt a télen-séget és főképpen a bizonytalan egzisztenciát, mert mint egy párisi lap jelenti, életpályát választott magának. Az egyik leghíresebb párisi ékszerész cég ügynöke lett. A rue de la Paix előkelő üzletének vagyonokat érő drágaköveit árusítja *Mdivani* herceg. Kis bőrtáskával a lóna alatt járja a sztárok és arisztokraták szalonjait, hogy elhelyezzen egy-egy értékes drágakövet. Új életpályája kezdetén táviratot küldött volt feleségének és bejelentette, hogy ezután dolgozni fog. A táviratban megjelölte azt is, hogy mivel foglalkozik. *Pola Negri* válasza nem sokáig késett. A filmsztár a következőket sürgönyözte volt férjének:

— Engedd meg, hogy én legyek az első vevőd. Válassz ki számomra egy szép követ. Sok szerencsét kívánok új foglalkozásodhoz.

A megleghangú táviratváltásból a beavatottak arra következtetnek, hogy *Pola Negri* és *Mdivani* herceg valamikor ismét összeházasodnak.

Január 1-én

új előfizetést nyitunk

az „Aradi Közlöny“-re

Kérjük azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése lejárt, vagy hátralékban vannak, hogy sürgősen ujtsák meg előfizetésüket, illetve egyenlítsék ki tartozásukat, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

6 havi részletre vásárolhat **Consum** könyvével **Neuländer** szücsnél, **Fischer Ellz-palota, az udvarban, Bul. Reg. Maria 12.**

Lemondott a magyar népjóléti miniszter, mert nem bírja a sok fegyelmi ügyet — Milliós költségek történtek a minisztériumban — Interpelláció a parlament mai ülésén

Budapestről jelentik: A Képviselőház mai ülésén **Fábián Béla** képviselő kérdést intézett a népjóléti miniszterhez, hogy van-e tudomása a minisztériumban folyó gazdálkodásról. Az Operához és a Nemzeti Színházhoz kinevezett biztosok dugsegélyeket vettek fel, a mátravideki szanatórium építésére négymillió pengőt irányoztak elő és már eddig nyolcmilliót költöttek. **Hankó Elemér** miniszteri tanácsos a rokkantpénzekből kapott dugsegélyt és több magasrangú miniszteri főtisztviselő is hasonló segélyben részesült. Kéri a fegyelmi vizsgálat bevezetését.

A bejelentés **Glenk** meglepetést keltett, mivel az a takarékosági törvényjavaslat tárgyalásánál történt, ami voltaképpen a pénzügyminiszter reszortjába tartozott és ezért **Wekerle Sándor** dr. pénzügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy sem ő, sem a kormány nem tudott előzetesen a visszaélésekről. Amikor rájöttek, a fegyelmi vizsgálatot bevezették és az most is folyamatban van. Kéri, ne ítélkezzenek az első felhevülésben, amely különben rajta is erőt vett. Különös, — mondotta — hogy az ellenzék most a fővárosi választások előtt igyekezik ezt a bombát robbantani. (Nagy zaj.)

Egy közbeszólásra **Wekerle** dr. pénzügyminiszter ezt mondja:

— A választók nem azért küldték önöket ide, hogy engem sérteghessenek.

A javaslat megszavazását kérte, bár azt ő is nehéz szívvel nyújtotta be, de a mai helyzetben jobb megoldás nem mutatkozott. A szociálisták közbeszólására ezeket mondja:

— Ugy látszik, önöknek nagyon fáj a kormány külföldi sikere. A külföld még mindig jobban bízik az országban, mint azok, akik a gazdasági bajokat túl sötét képekkel tárják fel, hogy abból politikai hasznot célozzanak.

Fábián Béla mai beszéde a pártoknál nagy meglepetést keltett. A kormánykörökben kijelentették, hogy azokról jórészt már tudtak. **Ernst** Sándor népjóléti miniszter hivatalbalépése után a fegyelmi eljárásokat megindította és azután bejelentette a miniszterelnöknek, hogy megválna tárcájától, mert az ellenzék személyében szüntelenül támadja. A miniszterelnök a múlt hét szombatján kérte **Ernst**et, hogy maradjon meg, de az kijelentette, hogy fizikailag nem bírja el a minisztériumban megindult tömeges fegyelmi ügyeket és a maga helyére **Czettler** Jenő képviselőt ajánlotta. Végül azonban megállapodott **Bethlen** István gróf miniszterelnökkel, hogy a fegyelmi ügyek befejezéséig megtartja tárcáját.

Köztisztviselői sztrájk készül az áldozati adó miatt

Stan Vidrighin önkéntes felajánlása — A tanári kar a költségvetés ellen

Bucurestiből jelentik: A Miscarea értesülésszerint hatszáz tanár mozgalmat indított a költségvetésben előirányzott fizetésredukció ellen, amely az egész romániai tanári kart oly súlyosan érinti, hogy annak végrehajtása esetén a sztrájkot sem riadnak vissza. A lap tudni véli, hogy az összes közalkalmazottak között nagy visszatetszést keltett az áldozati adó és ezért ezek is sztrájkra készülnek.

Bucurestiből jelentik: **Stan Vidrighin**, a CFR. vezérigazgatója az államvasutak végrehajtó-bizottságának mai ülésén kijelentette, hogy ő sem vonja ki magát az áldozati adó alól és ezért önként ajánlajfel, hogy fizetését 25 százalékkal leszállítsák.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Versenyre kel a román buza az oroszal

Madgearu nagyarányu tervezete a buza értékesítéséről

Bucurestiből jelentik: **Madgearu** földművelésügyi miniszter nagyszabásu tervezetet készít elő a buza értékesítéséről. A három évre szóló terv lehetővé teszi, hogy a román buza versenyre keljen az agrárállamok buzájával,

sőt az orosz búzával is. A földművelésügyi miniszter legközelebb már a minisztertanács elé terjeszti javaslatát és december 20-ára összehívta a mezőgazdasági kamarák delegációját, amely alkalommal a tervezetet kimerítően fogja ismertetni.

Hetvenezer munkás válik kenyértelenné a magyar — cseh vámháboru miatt

Még nem érezhető a háborúság — Minisztertanács Budapesten — A magyar kereskedők nem vásárolnak cseh textilárut

Budapestről jelentik: A magyar — cseh vámháboru hatása még nem érezhető. Két nap óta a hidasnémeti és szobi határokon a forgalom teljesen szünetel. El vannak készülve arra, hogy még karácsony előtt a liszt- és élelmiszerárak csökkenése fog bekövetkezni, mert a cseh export hiányát érzi a piac. Ma **Károlyi Gyula** gróf külügyminiszter, **Mayer János** földművelésügyi és **Bud János** kereskedelemügyi miniszterekkel tárgyalt a beállott helyzetről és a minisztereknek **Nikl Alfréd**, a prágai delegációt vezető miniszteri tanácsos tett jelentést.

Prágából jelentik: A Lidove Noviny erősen támadja a kormányt a vámháboru miatt. A kereskedelmi szerződés megszüntetése rövidesen hetvenezer munkás kenyértel

lenné választ fogja okozni és ebből huszezer munkás esik a textiliparra. Ezzel a kormány katasztrófális helyzetbe hozta a cseh ipart. A szociálista lapok hasonlóképpen támadják a kormányt és rámutatnak arra, hogy agrárérdekéből történt a lisztkeverési rendelet kibocsátása.

Prágából jelentik: Az utóbbi két nap alatt, amióta a magyar — cseh vámháboru kitört, a csehszlovák textilgyárak számos táviratot kapnak magyar kereskedőktől, akik visszavonták korábban tett megrendeléseiket. A magyar kereskedők hangsúlyozzák, hogy a megrendelések a régi vámtarifa alapján történtek.

A cementipar fellendülése. **Bucurestiből jelentik:** A cementgyárosok egy küldöttsége jelent meg **Manoilescu** ipar- és kereskedelemügyi miniszternél és többoldalú előterjesztést tett a cementipar fellendítése érdekében. A miniszter ígéretet tett, hogy az irásban is átvitt előterjesztést megvizsgálja és amennyiben közérdekről van szó, úgy az abban foglalt kéréseket teljesíteni is fogja.

Nagymennyiségű valódi **Hutchinson**

Hócipő

érkezett leszállított árakon

	volt	most
Női esizma	780	625
„ félesizma	700	595
„ fekete zips záros	600	395
„ szines... ..	600	495
Fekete I. gummi	450	350
Férfi sárcipő	320	275
Gyermek Wimpasing 1—7... ..	250	190
Leány 8—14	300	220

kaphatók:

Lévai és Szigeti Apponyi Testv. Iványi Menyhért Bata cipőáruházakban.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, december 18,

Bucuresti. 13. Gramofon, 13.30. Gramofon, 17. Dinicu-zenekar, könnyű és román zene. 18.30. Dinicu-zenekar. 20. Gramofon, 21. Donizetti: Lammermoori Lucia című operája, gépzene. — **Budapest.** 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 1.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 5. „Az iskolakülvilág népművelés rádióelőadása). (Rádió Szabad Egyetem). 6.45. Könyv- és tánczene. (Zenekari hangverseny). — 7.50. Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson). 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Lakmé”. Majd: Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból. — **Belgrád.** 11.25. Gramofon. 13.45. Rádiózenekar. 17. Gramofonjazz. 18.30. Nemzeti dalok. 19. Kávéházi zene. 21.45. Rádiózenekar. 23.50. Gramofon. — **Prága.** 12.15. Gramofon, 13.30. Déli zene. 17.30. Délutáni zene dalokkal. 20.20. Brünn. 21. A Bakula-fiúzenekar hangversenye. 23.20. Orgonajáték a Beranek-moziból. — **Wien.** 12. Szórakoztató gramofon. 13. Macho-zenekar. 16.20. Gentile Mária szoprán énekesnő gramofonon. 16.35. Népszerű dalok gramofonon. 17. Gramofon-jazz. 21. A wieni Schubert-szövetés hangversenye. 23.10. Wacek-zenekar. — **EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉGEK.** München. 21. Zeller: „A madarász” című háromfelvonásos operettje.

PÉNTEK, december 19.

Bucuresti. 13. Gramofon, 13.30. Gramofon, 17. Motzoi-zenekar. könnyű és román zene. 18.30. Motzoi-zenekar. 20. Gramofon, 21. Filimon énekesnő áriaestje. 21.30. Szimfonikus hangverseny. **Budapest.** 10.15. Hangverseny. 1.05. A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozzred zenekarának hangversenye. 5. Az Országos Allatvédő Egyesület meséi. Felolvassa Kóncs Margit. 6. Tót-magyar nyelvoktatás. (Ernyey József dr.) 6.20. A Szekesfővárosi Zenekar hangversenye. 7.20. Gyorsíró tanfolyam. (Szlabey Géza). 7.50. „Képek a magyar irodalom multjából”. Császár Elemér dr. egyetemi tanár előadása. Közreműködik báró Szentkeresztyné Nyegro Rózi. 8.25. Marie Darré gondokkaművésznő hangversenye. 9. Komáromi János felolvasása. 9.30. A berlini Studió németnyelvű „Bánk-bán” operaelőadásának közvetítése. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropole-szállóból. 11.45. A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata. Dr. Póka Pivny Béla francia nyelvű előadása: „Credit agricole international”. (Nemzetközi mezőgazdasági hitelek). — **Belgrád.** 12.25. Gramofon, 13.30. Délszláv hangverseny. 17. Gramofon, 18.30. Tambura. 21. Nemzeti dalok gitárkísérettel. 23. Népszerű hangverseny. 23. Hangverseny. 23.50. Esti hangverseny. — **Prága.** 12.15. Gramofon, 20.30—23. Vrehlicky-Fibich: Tantalusz kínjai, melódráma-trilógia II. része zenével. 23.20. A korunk zenéje. 1. Riisager: III. vonósnyéves. 2. Albrecht: D-dur vonósnyéves. — **Wien.** 12. Bécsi zene gramofonon. 13. Lederer-zenekar. 16.26. Fuvószene gramofonon. — 17.15. Celesztiaoktett gramofonon. 18.15. Wagner Richard operájának ismertetése gramofonnal az Ijusás számára. 20.35. Leopold Hermann és Miltszkaja vidám estje. 21.25. Strauszky Josef in daleste Portyázás újabb operetteken végig. — **PAI NEVEZETESSÉGEK.** Hamburg, ma Krisztus legendáját olvassa.

Csáky óras - éksze-
résznél Arad
a Luther templommal szemben
Karácsonyi és újévi ajándékok!
Kedvezményes árak mellett!!
(A „CONSUM” Részvénytársaság tagja.)
A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

**Már csak
3
nap van**

1930. december 21-én huzása
a 100 lejes kolozsvári **Mentő Sorsjegyeknek**
Nyereményeket ALBINA BANK fizeti.
Főnyeremény 1 millió lej
Sorsjegy kapható Aradon: trafikok, borbély és órászüzetekben.
Főbizományos: **Eckstein Tivadar**, Arad, Str. Ioan Weltzer 12.
Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beküldése ellenében
Sorsjegyiroda Cluj. Str. Memorandului 16. e. közli

Mindennemű ruhákat
legszebben,
legolcsóbban **fest, tisztít**
MÜLLER J. és FIA
Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.) Str. Bratianu 5. (v. Weltzer J.-u.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-
vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézködéskérésre válaszolunk. Alánlatok feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KLADO a Szechenyi-malomban, Bul. Reg. Ferdinand 30-36. téglás, épületts, ajtók és ablakok. 4902

NAGY KARACSONYI VASAR!

Bő választék: majolika dísz tárgyak, zenélő cigarett tartó, ezüst tárgyak, ezüst evőeszközök, vitrin-tárgyak, gyönyörű vázák, vitrinok, kézimunkák, festmények, férfi és női bundák, tükrök, keleti és helyesen készített perzsaszőnyegek, antik órák, antik könyvszekrények, művirágok, álló villanylámpák, szalónok, ebédlők, zongorák, hegedűk, velencei tükör, függönyök, fotelokban. SALGÓNE Bízománnyal üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

KERESÉK régi nemes magyar és más régi festők műveit, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, gyárt és perzsaszőnyeget, különböző műtárgyakat stb. SALGÓNE, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

ZONGORA: modern, keresztúros, Hofmann gyártmányú, teljesen új állapotban 35.000 leierért eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4891

NAGY, fényezett diófa ebédlő lutányosan kapható. Bul. Regele Ferdinand 6. 4882

KARACSONYRA mesekönyvek, imakönyvek, képeslapalbumok, karácsonyfadíszek leszállított árakon Krausz Paulinnát. 4898

MACULATURA PAPIR 5 kigras csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

BUTOROK mélyen leszállított árban, kárpitos árak, volt Petőfi-ucca 9-11. 4834

Puha ólom
megvételre kerestetik.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

INGATLAN.

MASSZIV HAZ 3 szobás lakással, berendezett kizsíró-üzemmel, együtt vagy külön olcsón eladó. Arad, Doamna Ba- 4901

LAKÁS.

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Csunya fogkő

Erőszítja a legszebb arcot. Kellemetlen szájíz visszataszító. Mindkét szépséghibát alaposan el lehet tüntetni a pompás, üdítő Chlorodont-fogpaszta esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörű elefántcsontszámban ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű Chlorodont-fogkefével használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, amelyek a kellemetlen szájízű szájizet okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy tubus fogpaszttal. Chlorodont-fogpasta, -fogkefe és -szájvíz mindenütt kapható. Csak a „Chlorodont”-csoportban és „Chlorodont”-felirattal valódi.

Ujjonon berendezett mőhelyemben **ruhafestést, vegytisztítást** legszebb kivitelben végzek
Hoszpodár, Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-ucca) 13.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

Harisnya, keztyű,
Kézimunka hozzávaló
árendeménnyel:
Weisz és Benjamin
cégnél.

Az okos ember

ha valamit venni, vagy eladni akar, lakást, szobát, vagy üzlethelyiséget keres, vagy kiadni óhajt,

nem teszi az ablakába azt a kis cédulát, amelyet vagy elolvassanak vagy se azok, akik az ablak előtt elmennek, hanem

apróhirdetést tesz közzé

ARADI KÖZLÖNY-ben, amelyet mindenki elolvas.
Egy tiszta apróhirdetés ára 40 lej.